

1.
1.
2.
3.
4.
5.
7.
8.
9.

1691.

1. Donat, Johann Christophorus : De virginum jure. Voss
Inyfruen. Rech. 3 Inyfr.
2. Egelein, Joh. Lucas : De liquidatione et per eam contracti-
futo liquid.
3. Fiedler, Johann : De assensibus
4. Fleischer, Henric. Georg Philipp : De dispositione per
relationem et schedulam
5. Happmann, Christoph Mauric : De enteroschocele.
sive hernia intestinoscratels.
6. Lincke, Henric : De judiciis rei publice Northe
juris
7. Moller, Joh. Guil : De Volcatio Gallieans
8. Moller, Joh. Guilielmus : De omnibus diebus
dominicis.
9. Scheuch zu Tefersdorf, Christoph : De jure mellici Ri
um Jidel. Rech.

10. Witten, Bartholdus: De cautelis iudicis.

1641

1. Fritsch, Christian Siegfried: De jure alternandi, inter
status Imperii, de procedentia sessionis et voti
certantis, recepto
2. Linck, Henricus: De fraternitate computatoria. Von
der Schmans - Bundeschaft. 2 Bände
3. Lincke, Henricus: Juratoriar carborum usum, quod
reconversionis et expensarum punctum, ex jure
Civili pariter ac Statutis Hamburgensium
Declaratum: . . . putare: . . . Inquisitionis etc
jura.
4. Lincke, Henricus: De jure episcopali.
- 5^{a. 2} Wagerelms, Christophorus: De rege Romanorum.
- 6^{a. 2} Wagerelms, Christophorus: De re monetali veterum
Romanorum 2 Bände.

7^a
=

8.

7a 26

= Wagerelcius, Joh. Christoph : Publica practica
exhibens rationis status et statutarum moderatum
omnium rerum publicarum naturam ac qualitates.

J. Wneff, Johann Christoph : De jure familiaritatis

19.
DA DOMINE INCREMENTUM!
DISSERTATIO JURIDICA

DE

FRATERNITATE
COMPOTATORIA,

Von der Schmauß-Brüderschaft.

PRÆSIDE

DN. HENRICO *Wind* / D.

Antecess. ac Consil. Noric.

*PATRONO ac PROMOTORE submissâ animi observan-
tiâ atatem suspiciendo,*

IN CELEBERRIMA ALTORFFINA

d. 18. August. ANNO M. DC. LXXXI.

Placidæ Eruditorum Disquisitioni

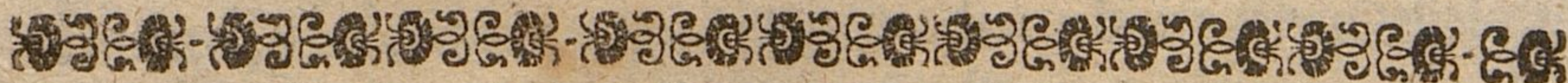
publicè submissa

AB

AUTHORE

JOHANNE PETRO HENRICI,

Budisâ-Lusato.

ALTDORFFI

LITERIS SCHÖNNERSTÆDTIANIS.

15.

DE DOMINE INCREMENTUM!
DISSERTATIO JURIDICA

DE

FRATERNITATE
COMPOTATORIA,

DEON DEE...
PRAESIDE

DN. HENRICO

ANNO... ac... Nonis

PATRONO ac PROMOTORI...
IN GELBERGIA ALTORFINA

IN GELBERGIA ALTORFINA

18. Augusti Anno M. DC. LXXXI.

Placidia Evidentium Disputationi

publice submitti

AUTHORE

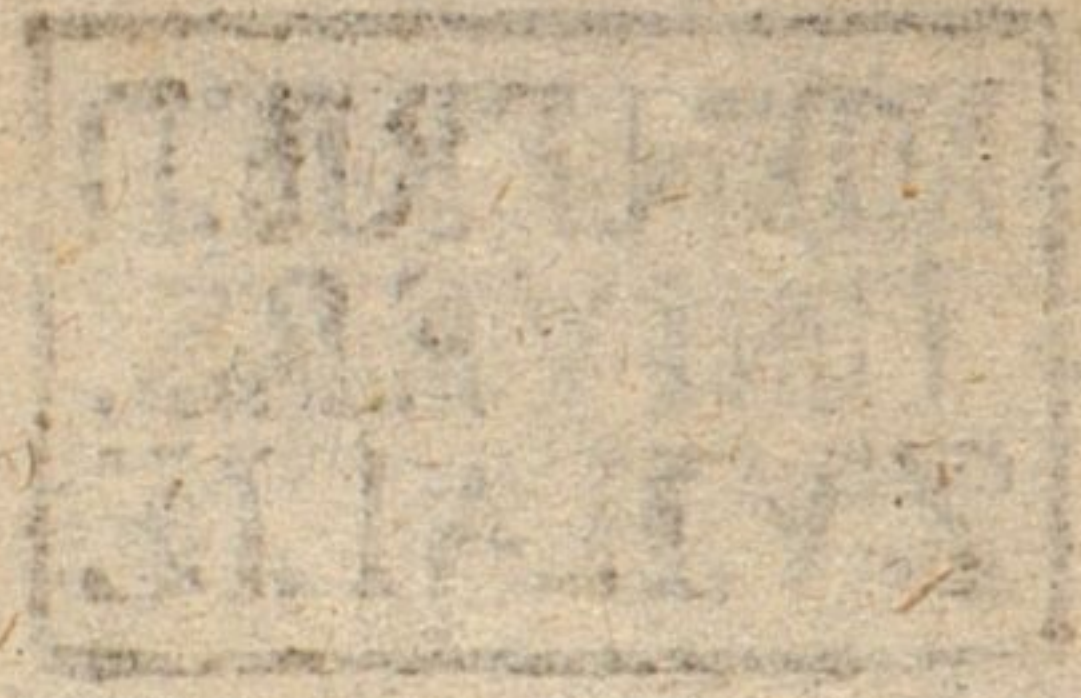
JOHANNI PETRO HENRICO

Budiss. Lutho.

1781-1782

ALTDORF

LITAE: SCHÖNBURGERSTRASSE

DA DOMINE INCREMENTUM!

PRÆLOQUIUM.

Pecimen quoddam Academicum editurus, rarum insimul & charum thema meditabar. Licuerat animadvertere, oscula tam sordidissimis sæpè ancillis, quàm formosissimis fœmellis illata rem plerisque esse acceptissimam. Nescio quibus exinde cogitationibus captus, dulcedinem eorum, applicatione pulcherrimæ omnium Themidi tentandâ, experiri constitueram. Nec dereliquissem animum, variis jamjam ad eam eò melius expediendam notatis instructus, de pluribus comparandis sollicitus; nisi sacratissimam Virginem *B. Dn. D. Paulo Francisco Romano, 3to & Antecess. Lipsiens. celebratissimo*, jamjam satis osculis exceptam & amatam vidissem. Ergò, quod aliis quidem fœminis haud inconsuetum esse, multoties audivi, de facili meæ, post tantum & undiquaq; amabilissimum Virum, prorsus imperitæ, à quâ nihil jucundi, nihil elegantis expectari poterat, tenuitatis admissione mihi dubitanti, violenta invitæ ereptio admodum periculosa videbatur. Repulsam itaque facilè non sine contemptu

ferendam, actionemvè injuriarum evitare satius ratus
planè destiti. Aliud proinde inquirenti argumentum in
mentem demùm veniebat præsens de FRATERNITA-
TE COMPOTATORIA, ut rarum, nec forsan inutile,
ita vel solò nomine jucundum & plausibile. Neq; enim
hactenus, quod quidem novi, sub cujusquam incude su-
davit. Neq; tamen, spero, quisquam me commenti aut no-
vitatìs arguerit, in quò certè suam quotidiani usûs & Ju-
risprudentiæ nostræ sortis, quæ nulli ultrà id, quod semel
constitutum est, ingeniosum esse concedit, proderet igno-
rantiam haud laudandam. Sanè antiquissima, quò longiùs
à cæteris absunt, quoq; tristiori ingenio est censor aut vi-
tuperator, eò frequentius habitum speciemque novitatìs
mentiuntur. Saltem suavitas non displicebit. Non enim fa-
cilè omnibus integrum erit, austerum semper Catonem
imitari. Quare nec jocosa alicubi inspersa anxie deprecor.
Methodò, pro ratione ingenii mei, usus sum simplici ac
planà, fortè non omnibus æquè probandà. Solatio erunt
aliorum Magnorum exempla, nullà existente Lege, quæ
uniuscujusque tractationem præscribat. Cæterum, uti in
nomine Domini Nostri Jesu Christi ad omnia consilia
omnesque actus si ex votò cedere velis, progrediendum,

l. 2. pr. C. de offic. Præf. Præf. Afr. c. cum Paulus. I. qu. I. ita in
eodem Exercitium præsens ordior

FELICITER!

THES.

THES. I.

Acturus itaque de Fraternitate compotatoriâ parum soli-^{etymologia;}
citus ero de incunabilis vocabulorum. Res enim est, si
non otiosæ prorsus quæstionis & proletaria, judiciô Dn.
Eckolt. ad ff. tit. de A.R.D. §. 1. & Nazit. in Dissertat. de
Consc. Advoc. cap. 1. pr. Criticorum tamen & Gramma-
ticorum pulpitis, quàm Jctorum cathedris dignior. *Magn. Dn. D.*
Carpz. Fautor & Præceptor meus in almâ Lipsiensi nunquam satis
colendiss. in Dissert. de Jur. Brazand. cap. 1. §. 1. in fin. Nam cir-
ca explicationem Vocabulorum hæere nihil ferè aliud est, quàm
circa corticem versari & nucleum non velle. *Naz. d.l. Conf. niti-*
diss. Zevecor. observat. in Flor. præm. n. 3. & Oldenburg. Itin. Ger-
man. Polit. p. m. 34. seq. Adeat tamen, si quis magnâ horum volu-
ptate capiatur, aliterve, quasi neglectis temerariô ausu methodi
ubique receptæ regulis, dissertationem prorsus vitari existimet,
quemadmodum exinde quandam satis elegantem improbatam
fuisse memini, *Lexicographos*, à quibus hæc sufficienter expla-
nata, quæ neque prolixâ, neque compendiosâ serie nunc exscribe-
re libet. *Add. Did. de Testam. cap. 14. n. 12. vers. hic verò illud refe-*
rente Dn. Diethery in addit Besold. Thes. Pract. voc. Geschwists-
richte/ imprimis verò Jctissimus Dn. Lauterbach de singul. Fra-
trum Jur. p. 1. §. 2. ubi diversam hinc inde propositam Etymologiam
Fratrum solidius evolvit.

II. Impresentiârum notâsse sufficiat, *multiplicem Fraternitatis* Homony-
esse *acceptiorem & differentiam.* Est enim alia *Naturalis*, qualis ^{mia.}
est fratrum sanguine junctorum, etiamsi alterutrum tantum paren-
tem habeant communem, per l. 10. §. 13. ff. de grad. & affin. ubi
Jctus Paulus ita responder: *Frater quoque per utrumque parentem*
accipitur, i. e. aut per matrem tantum. aut per patrem, aut per
utrumque, i. e. ex utroque parente eodem. Sed hic numerum non
auget, quod nihil differt hic ab eò, qui eundem patrem habet tan-
tum & c. Conf. §. 1. f. delegitim. Agnat. success. §. 2. f. de gradib.
cognat. Mascard. de Probat. conclus. 813. n. 9. Menoch. consil. 187. n.
2, alia Legitima, quæ vel magis propria est, ut (1.) Adoptivorum,

colleg. & corpor. sui adfociationem; aut *expresse*, inter pocula plurimum à quibusdam contractæ. Vide latè B. Dn. Carpzov. de Pact. Confratern. Saxon. Hassiac. cap. 1. pos. 8. Tilemann. Conring. Diss. Inaugur. M. Octobr. 1674. Jen. habit. de Jur. fratr. cap. 1. th. 6. seqq. Quarum postrema nostri jam est instituti.

III. Vocatur aliàs hæc nostra Fraternitas conventionalis & **Synonyma** adscititia, ut eam ineuntes Fratres adscititii atque conventionales exinde meruerint dici. Dn. Struv. S. I. C. exerc. 10. th. 11. n. 4. atque Dn. Lauterbach/ de sing. fratr. Jur. p. 1. §. 6. n. 4. Verum enim verò cum appellatio illa latius pateat, & non tam nostram ambitu suo, quam alias etiam, tum illustrium tum privatarum personarum modo relatas, inter se tamen plurimis modis, & toto ferè cœlo, ut ita loquar, differentes fraternitates comprehendat, ea sequestrata, specialiozem Fraternitatis compotatoriæ, tanquam à potiori, quemadmodum non tam secundùm Philosophos, quam etiam Jctos fieri debet, l. 10. ff. de stat. homin. l. 27. §. 2. ff. de A. R. D. §. 2. vers. Sed quoties, J. de I. N. G. & C. desumptam adhibui, eamque pertractandam suscepi; cum hodiè rarò contigerit, ut extra compotationum & conviviorum celebrationem ulla contrahatur, adeoque parum curetur. Vid. l. 3. l. 4. l. 5. D. de LL. Dn. D. Stryck. in Tract. de Jur. sens. Diss. IV. c. 3. n. 69. & Diss. VII. c. 1. n. 12. Conf. Barbof. Locuplet. LIV. n. 14. ax. 1.

IV. Exposita Definitione Fraternitatis compotatoriæ **No- Definitio** minali, ad Descriptionem progredior, quæ est, quod Fraternitas compotatoria sit pactum mutuo consensu inter compotationem intum de amicitia Fratrum instar inter se invicem colenda.

V. Generis locum in descriptione occupavit Pactum; cum sit Ejud. expli- nonnullorum de fraternitate conventio, destituaturque nomine **catio**, & causa. l. 1. §. 2. junct. l. 7. pr. §. 1. & 2. ff. de pact. Vid. Dn. Struv. S. I. C. ex. 6. th. 6. & 9. Differentia desumitur tum à Causâ Efficien- te Propinquâ, cum qua coincidit Forma essentialis, consistitque in mutuo consensu inter compotationem declaratio; tum à Subjeto, qui sunt ipsi paciscentes; tum à Fine & Effectu, qui est amicitia, & ad eam Fratrum instar inter se colendam obligatio. Ad Formam Accidentalem pertinet, quod plerumque poculo adhibito celebretur, de quibus singulis infra latius agemus.

VI.

VI. Hactenus *Definitio*: sequitur *Divisio*, quæ intuitu causarum variis modis institui potest. Sic enim Fraternitas computatoria (1.) ratione *Causæ Efficientis Propinquæ & Formæ Essentialis* est vel *Expressa*, vel *Tacita*, (2.) ratione *Accidentalis* verò vel *Absoluta*, vel *Conditionata*, (3.) ratione *Subiecti* est alia *Illustris*, alia *Vulgaris*, (4.) ratione *Finis* alia *Vera*, alia *Simulata* sive *Ficta*, ad circumveniendum fortè alterum adhibita, quæ distinctiones in sequentibus latius illustrabuntur.

Origo.

VII. Evolvenda nunc venit *Origo Fraternitatis computatoria*. Et sanè diffitendum non est, de initio ejus quicquam certi afferri non posse, nec unquam, opinor, facile afferretur: in quo eandem cum multis aliis sortem experitur, quorum quidem existentia, non tamen principium certum habetur. Saltem quædam ex magnis & illustribus, si ea parvis & vulgaribus intermiscere & componere liceat, exempli locò adduxisse sufficiat. Quis tempus cœptarum inter Principes Confraternitatum statuet? vid. *Job. Casp. Gutrich. Dissert. de Confratern. th. 2.* Quis Serenissimorum Electorum Originem determinabit? licet ejus ad tempora magni post Friderici II. Imp. obitum interregni relatio præcæteris verò sit simillima, uti me docuit supra laudatus *Dn. Scharf Schmid. in Colleg. ad System. Jur. Publ. ab ipso edit. & ante eum Pl. Reverend. & Nobiliss. Dn. L. Menken. P. P. in Alma Lips. Celeberr. Fautor. ac Præcept. meus ubique æstumatiss. in Colleg. ad Excell. Dn. Thomas. Tabb. Jur. Publ. vid. Ejusd. Diss. de Origin. Elect. circa fin.* Quod utrumque tamen non sine maximo Imperii nostri splendore & singulari utilitate, circa dubium, hodie existit. Pariter de Origine Fraternitatis computatoriæ incerti, de re verò certi sumus. In antiquiora tamen tempora collocanda omninò erit; cùm, quod cum judicio facta ad amorem fraternum non parum proffit, eo eandem nomine à majoribus nostris diligentissimè observatam fuisse, jam ante multa secula memoriæ tradiderit *Tacitus*, referente *Wehner. in Observ. Pract. voc. geschworne Brüder.* Et si conjecturis in hac obscuritate locus est, fortè aliquando nonnulli peregrinantium aut alii in periculo quoddam communi constituti ad amicitiam & auxilia haud aliter, ac si fratres essent iisdem parentibus geniti, in posterum mutuò sibi invicem, sine omni exceptione locorum & gentium, ferenda, exhausto in majorem fidem proculo obligarunt, posteaque

eaque eandem arctissimam factam, exantlatis itineris & discrimi-
nis laboribus, reduces nunquam non ad extremum usque vitæ spi-
ritum sanctè coluerunt, amabili Fratrum nomine sese appeilan-
tes. *Vid. eleg. l. cum allegat. 4. C. de castr. pec. milis.* Quare,
uti dignum omninò erat, laudem promeriti alios etiam æmu-
lationis studiò accenderunt, qui veram & infucatam cum aliis a-
micitiam contracturi, quasi in testimonium & sequelam antique
majorum fidei Fratritatem iis offerebant, dilectionemque a-
deò mutuam confirmabant. Hos secuti sunt alii, donec à parvis
hoc modò initiis orta, tractu temporis aucta, per frequentiam,
tandem usus rectè invaluerit Fratritas Compotatoria, quæ ad
alias postmodum Nationes grassata, non tam Helvetiis & Saxoni-
bus, de quibus testatur *Webner. in Observ. Pract. voc. geschworne
Brüder.* quam Gallis etiam, Hispanis, Polonis aliisque, fortassis
omnibus, populis hodiernum sacra est; experienciâ, optima rerum
Magistra, annuente. *Vid. Philipp. Camer. Oper. Succif. Cent. 1.
cap. 94. & ex eo Dn. Simon de Jurib. Procul. c. 4.* Quanquam hæc
cogitata, si non somnia, pro indubiè veris aut ex tripode quasi di-
ctis non vendiderim.

IX. Originem excipit *Justitia*. Nulla enim esset omnis
Fratritas Compotatoria, si fieret prohibente Lege. *l. 5. C. de LL.*
Non tamen, opinor, eam ullus sanæ mentis negabit. Sui enim na-
tura Fratritas Compotatoria peccatum non implicat; Ergo est
licita. Maximè, cum sit medium amicitiae, quæ humanæ naturæ
quàm maxime conveniens, & ad cujus culturam, quantum pos-
sibile est, omnes tenemur, adeoque ad eam obtinendam & confir-
mandam ducentia permiffa habemus omnia. *Vid. Grot. de J. B. &
P. L. 2. c. 5. §. 5. in fin. Alber. Gentil. de Jur. Bell. L. 3 c. 18. Dn. Si-
mon in Dissertat. de Jurib. Procul. c. 4.* Præterea Fratritatem hinc
inde sacræ paginæ inculcant affectionem, quam cum per pactum
Fratritatis non tam explicemus, quàm magis firmemus, ideò
non peccamus. *Vid. Webner. in Observ. Pract. voc. Geschworne
Brüder.* Quid? quod alicui non planè improbabiliter videri pos-
sit, quandam, utut non Compotatoriam Davidi cum Jonatha-
ne Fratritatem intercessisse, dùm non tantùm arctissimam eo-
rundem amicitiam, sed & hunc jam jam à Philistæis in prælio mi-
serè extinctum expressò Fratris nomine ab illo appellatum lege-
re licet. *Vid. 1. Reg. 18, vers. 1, cum capp. seqq. & Reg. 1, vers. 25.*

B

Nec

Nec adversatur Jus Canonicum, nulla ejus prohibitione facta, sine qua ut omnia, ita & hæc permilla censebitur. *Vid. Barbos. Locupl. Lib. XIV. p. 3. c. 25. ax. 2. & cap. 93. ax. 23. Dn. Carpz. p. 1. cap. 16. d. 53. n. 3. p. 3. c. 13. d. 36. n. 2.* De jure Civili an idem statuendum sit, magis dubitatur, difficilemque inspectionem habet? expressè enim Impp. eam improbare videntur in l. C. de hered. instit. sequentibus verbis: *Nec apud peregrinos Fratrem sibi quisquam per adoptionem facere poterat*; ex quibus satis clarè concludendum, neminem in locum Fratris sibi quem adoptare posse. Et est sanè aliquid. Non tamen hæc lex Fratritatem nostram infringit. Curatius enim considerata casum continet, pro more plerarumq; in Codicem relatarum, *Bachov. ad §. 36. 7. de R. D. n. 7.* planè singularem & à nostra quæstione longè diversum. Nimirum adoptaverant se invicem quo in Fratres. Moritur ex illis alter, testamento facto, in quo non tam filium, quàm Fratres etiam exsertis partibus hæredes instituerat. Putabat Frater adoptatus, se inter illos simul ad hæreditatem vocari, occupata propterea aliqua ejus portione. Opponebat tamen ei sese mortui filius, quasi per adoptionem patris sui Frater legitimus factus non esset, adeoque nec Fratrum institutorum nomine veniret. Quærent ergò ex Impp. an adoptione Fratres naturalibus & legitimis pares assumi possint, adeò, ut exinde adoptatus testamentò inter Fratres institutos comprehensus intelligatur? ad quæ restribunt: *Per adoptionem talem Fratrem fieri non posse*; cum adoptio naturam imitetur, juxta *S. 4. 1. adopt. l. 16. l. 34. ff. eod.* cui consentaneum plane non est, Fratrem à Fratre procreari, cum liberos tantum secundum eam quæramus. *Schneidew. ad §. Licet. 5. 7. de adopt. n. 5. Bachov. ad §. 1. 7. eod. n. 6. Dn. Eckolt. ad ff. tit. eod. §. 5.* adeoque nec adoptatum testamenti verbis intelligi, sed restituendam potius hæreditatis portionem jam jam occupatam teneri; cum Fratribus simpliciter institutis, si non expressè de alia testantis mente constet, consanguinei tantum, qualis hic non erat, licet certo ordine, quo, Germanis existentibus unilaterales excluduntur, uti notum est Doctorum dogma *ex Novell. 118. c. 3.* vocati intelligentur; cum defunctus se conformare voluisse præsumatur Juri communi, *l. 57. §. 1. ff. ad SCs. Trebell. Menoch. LW. presunt. 202. n. 1. & passim.* secundum quod in successione ab intestato potissima consanguinitatis ratio habetur, *Vid. König. Dissert. Inaugur.*

ds

de potior. *Fratr. Jurib. M. Mart. 1670. Francof. habit. cap. 1. n. 19.* Et ergo cum Impp. per adoptionem tantum Fratres veros fieri posse negent, clarè patefcit, nullam esse hujus legis de nostra Fraternitate dispositionem, nec ad eam extendam; cum limitata voluntas ultra terminos limitationis non fit porrigenda. *l. 31. ff. de oper. libert. l. 1. §. 5. ff. de itin. act. priv. l. fin. C. ne ux. pro mar. Barb. Locuplet. Lib. X. cap. 20. ax. 2.* Alii aliter hanc legem explicant. *Vid. Tessauro. Decis. 113. n. 5. Wehner. in Observ. Pract. voc. geschworne Brüder.* Quin potius illa non tam hoc jure licita, quam quodammodo ei quoq; cognita videtur, præsertim si *l. 63. ff. pro soc. & maxime. l. 58. §. 1. ff. de hered. inst.* ejusq; verba: *Qui Frater non est si fraterna charitate diligitur, rectè cum nomine suo sub appellatione Fratris heres instituitur.* attendas, quæ sanè haud leve ejus indicium subministrant. *Vid. Tessauro. Decis. 113. n. 1.* Ut proinde frustra illud simpliciter negaverit Personatus ille *Blas. Multibib. in Tr. de Jur. Potand. §. 20. p. m. 33.*

IX. Quare non ambigendum, quod quis salva conscientia Fraternitatem nostrum inire possit. Multa quidem sunt, quæ in opprobrium illius adduci solent: eam scilicet indicium esse levitatis, & vitæ utcunque, nec semper ad officii regulas, antea actæ, &c. *Vid. Dn. Simon. de Jur. Pocu. c. 4. B. Dn. Schupp. in eleg. ut pleraque ejus sunt lectu omninò digna, Tract. Freund in der Noht p. 126.* Verum cum nobis de justitia Fraternitatis Computatoriæ, quæstio sit, & an ea licita, aut ineuntium repugnet conscientiæ, parùm attendimus malevolorum in eam censuras. Quippe quid justum & licitum, non ex vulgi opinione, sed ex Naturali, ac Divino morali & Humano jure decidendum, de quibus ex præcedentibus constare potest. Præterea non rarum est, ut quid per se licitum sit, & legibus non contrarium, quodque omnes cum securitate conscientiæ perpetrare possint; effectus tamen nihilominus aliquando haud adeo bonos ex alia ratione producat, quamvis iisdem prioris veritas non infringatur. Sic nocturnis per plateas deambulationibus salva quis conscientia uti potest, cum, nisi lege aut statuto quodam, quale Lipsiæ tam in Academia, quam Curia certo modo habetur, prohibita, per se non sint injustæ; & tamen non aliter ac cæteri actus nocturni suspitione laborant. *Vid. Dn. Job. Henric. Nachtenhöfers! Fautor. & Amici mei certiss. Dissert. de Jur. Noct. cap. 2. n. 4. atq; Dn. Brunnem. ad l. 6. ff. de his, qui effud.*

vel dejez : ubi in Civitatibus ac vicis noctu commeari non propriè honestorum hominum, sed furum & expilatorum esse dicit. pariter Fraternitas Compotatoria licita & conscientiæ conveniens manet, licet sinistri aliquid nonnunquam inducat, de quò solum suprà adducta loquuntur. *Vid. Dn. Simon d. Dissert. de Jurib. Procul. cap. 4.*

Subject. A-
Civum.

X. Visa Fraternitatis compotatoriæ justitia, Personæ paciscentes sunt considerandæ. Parùm enim est jus nosse, si personæ, quarum causa constitutum est, ignorentur, §. 12. J. de I. N. G. & C. l. 2. ff. de stat. homin. Resultat autem ex præcedentibus quæstio: *An quis salva eam conscientia alteri offerre possit?* Quæ sanè, nisi fortè intentionem quod sæpius fieri ex Infra dictis patebit, habeat malam, ubi in conscientia omninò mortaliter peccat, juxta jam dicta affirmanda erit. Et tanquam generale Axioma tenendum: Quod Fraternitatem conventionalem adeoque compotatoriam, inire possint, non adhibita ratione conditionis, sexus, ætatis qualitatis & dignitatis, omnes pacisci non prohibiti, quales sunt facultatem consentiendi habentes, l. 1. §. 2. & 3. ff. de pact. Dn. Strauch. Diss. Justin. XII. apb. 7. Quæ cum ab usu ratione sive intellectus ac voluntatis dependeat; uti loquitur Dn. Struv. S. I. C. ex 6. th. 36. nequeunt ob ejus imbecillitatem l. Infantia proximi. §. 9. J. de inutil. stip. l. 1. pr. ff. de min. l. 1. §. 13. de O. & A. l. 5. ff. de R. I. Bachov. ad §. 1. J. de Tutel. n. 2. & ad d. §. 9. J. de inut. stip. n. 1. sine tutoris autoritate, quæ tamen & paulò antè, si à forma præscripta non discedatur, & mox post negotium rectè interponitur, §. 2. J. de aut. tut. ibiq; Bachov. Dn. Strauch. Diss. Justin. V. apb. 28. & ita quoque in Alma Lipsiensi me docuit D. Geisler. Fautor. & Præceptor nunc desideratiss. in Comp. Inst. publicè dictato, quæst. 155. Conf. tamen Dn. Carpz. p. 2. c. 15. d. 30. sq. cum conditionem suam quodammodo deteriozem faciant, l. 28. ff. de pact. Eckolt. ad ff. tit. de pact. §. 7. Dn. Strauch. Diss. Justin. XII. apb. 7. II. Pubertati proximi. Nec naturaliter tenentur, si obligationem juri Civili approbatam accipias, quo effectu bene pro nulla habetur, ne vergat in damnum eorum, quod alias facile accidere posset; bene tamen, obligatione naturali in se, quatenus ex consensu oritur, considerata, cum satis intelligant actum, adeoque fidem datam debeant servare, Bachov. ad §. 9. J. de inutil. stipul. n. 1. Dn. Eckolt. ad ff. tit. de autor. & consens. tutor. §. 2. add. Dn. Struv. S. I. C. ex 6. th. 39.

nisi

nisi tutore autore, l. 28. pr. ff. de pact. Quid III. de minoribus sit habendum, quæritur? Et sanè, cum propter quandam iudiciæ stabilitatem §. ult. J. Qui & ex quib. caus. petitio curatorum arbitrio eorum regulariter sit commissa, l. 1. §. 4. cum seq. ff. Qui pet. tutor. §. 2. J. de Curator. ibiq. Bachov. non obstante l. 1. §. 3. ff. de min. Vid. Dn. Strauch. Diss. Justin. V. aph. 33. sine Curatorum, si quos habeant, consensu Fraternitatem inire non possunt, efficaciter obligentur, l. 3. C. de integr. rest. l. 16. pr. ff. de minor. secus tamen est, si sint absque eis, Dn. Strauch. Diss. Just. V. aph. 34. Quamquam, si per eandem læsi fuerint, restitutione in integrum juventur l. 3. C. de in integr. rest. etiamsi postremo die, imò ultima etiam hora postremi diei anni 25. contracta sit l. 3. §. 3. ff. de minor. Bachov. ad pr. J. de Curat. Dn. Eckolt. ad tit. ff. de minor. §. 3. nisi veniam ætatis à Principe impetraverint, l. 1. C. de his qui ven. etat. impotr. Tandem omnibus his enarratis personis succurritur per restitutionem in integrum, si per hanc Fraternitatem fuerint læsi, licet vel maximè tutorum autoritas, curatorisvè intervenit consensus, l. 2. §. 1. C. si tut. vel curat. interv. Dn. Carpz. p. 2. c. 11. d. 34. n. 2. & L. VI. Resp. 118. n. 2. nisi juramento eam confirmaverint. l. 1. §. 1. C. de Sacrament. C. si advers. vendit. arg. cap. 28. X. de jurejur. Dn. Carpz. p. 2. c. 11. d. 50. Dn. Struv. ex 8. thes. 54. quod tamen de infantia proximo capiendum non est, cum propter nimiam intellectus imbecillitatem ne jurare quidem possit Dn. Struv. S. I. C. ex 17. th. 15. Conf. Grot. l. 2. c. 11. §. 5. n. 1. aut majores facti ratam habuerint, l. 1. C. si maj. fact. rat. hab. sive expressè, sive tacite Dn. Strauch. Diss. Justin. XXVII. aph. 20. aliquo actu subleqvuto qui patientiam & observantiam illius ostendit, l. 5. l. 24. ff. rem. rat. hab. Menoch. L. 2. pres. 33. n. 30. Quæ tamen ratihabitio non præsumitur. Menoch. L. 2. pres. 39. n. 1. quare eam alleganti probatio incumbit. §. 4. J. de legat. l. 2. l. 5. l. 21. ff. de probat. l. 1. C. ecd. Barbos. Locupl. L. XXI. cap. 4. ax. 4. pr. Conf. Dn. Struv. S. I. C. ex 8. th. 52. Et sanè liberum est, si velint. minoribus, postquam ad majorennitatem pervenerint, Fraternitas ab initio vitiosas non tantum inter se in parili minorennitate constitutos, sed & cum aliis majoribus contractas per ratihabitionem convalidare, l. 6. §. 1. ff. de R. N. 95. §. 2. vers. aliquando ff. de solut. l. 42. de usur. adeò ut posteriores ad earum observationem etiam inviti teneantur, cum ipsis à tempore factæ statim Fraternitatis fuerint obligati, pr. J.

de autor. tut. ibiq; Bachov. l. 7. §. 1. ff. de rescind. vendit. l. 13. §. ante-
pen. de act. emt. junct. l. 19. ff. de R. l. Hahn & Wofenb. tit. de pact.
n. 5. Dn. Strauch. Diff. Justin. V. aph. 29. non obst. l. 29. ff. de R. l. c.
non firmatur 18. de R. l. in 6to. Vid. Bronchorst. ad d. l. 29. Barb. Lo-
cuplet. Lib. XIX. cap. 30. ax. 1. Nec hodiè quicquam est frequen-
tius, quam ut Fraternalitates ejusmodi, præsertim à commilito-
nibus in scholis, opificibusque in eadem officina laborantibus a-
llisvè tum adhuc minoribus conventæ, si non expressè, tacitè ta-
men in majori ætate confirmentur.

XI. Multò minus Fraternalitatem Conventionalem sicq; Com-
potatoriam pacisci possunt ob defectum rationis ac voluntatis
naturalem l. Infantes seu septennio minores, l. 18. pr. C. de jur.
de liber. l. 1. §. 2. ff. de admin. tutor. §. 9. J. de inutil. stipul. l. 32. §. 2.
de acquir. possess. l. 32. in fin. C. de inoffic. testam. vocabulo sensus
pro usu rationis seu iudicio accepto, uti rectè explicat Dn. Stryk.
Tr. de Jur. sens. proæm. n. 15. ne quidem cum tutoris autoritate §.
9. Inst. de inutil. stipul. cum hujus interpositione non possit supple-
ri eorum intellectus, qui planè est nullus. dd. U. Dn. Eckolt. ad tit.
ff. de autor. tutor. §. 1. nec quenquam sibi obligant, nec ullo modo
obligantur. Hahn. ad Wofenb. de pact. n. 5. Dn. Eckoli. ad tit. ff. de
O. & A. §. 20. n. 1. Dn. Struv. ex 6. th. 30. II. Mente capti, tam in
specie ita dicti §. 3. & 4. de curator. qui citrà rabiem tranquil-
la quadam mentis alienatione laborant Bachov. ad d. §. 4. J. de
curator. n. 4. l. 2. de inoffic. testam. quàm furiosi, §. 8. J. de inutil. sti-
pul. l. 5. l. 40. ff. de R. l. l. 22. §. 2. solut. matrim. l. 8. §. 2. ff. de opt. le-
gat. l. 12. §. 2. ff. de judic. quales ab initio non præsumuntur, arg.
l. 6. ff. de curat. fur. cum quælibet res in naturali statu esse præsu-
matur, qui est cum ratione genitum esse, Menoch. L. P. pres. 45. n.
19. Quare mentis alienationem tanquam accidens alleganti pro-
batio incumbit, l. 5. C. de codicill. Barbos. Locuplet. L. 12. c. 3. ax. 1.
in fin. & ax. 3. Dn. Carpzov. L. VI. Resp. 112. n. 7. Nec Fraternalita-
tes ab ipsis celebratæ à curatore rectè confirmatur, Dn. Struv. ex
6. th. 37. Dilucida verò habentes intervalla tempore intermissio-
nis rectè eas paciscuntur, l. 6. C. de curator. furios. Fraternalitates
quoq; ante furorum factas superveniens dementia non infringit,
l. 20. ff. de injust. rupt. irr. test. furiosis similes sunt summâ ac alic-
nationem mentis inducente ebrietate obruti, arg. c. 14. X. de vit. &
honest. cler. c. sane. 7. c. 15. q. 1. Dn. Lauterbach in tr. Pand. synopt. §. 1.
th. 7.

ib. 7. Quare nec ipsi Fraternitatem rectè inire possunt Dn. Eckolt.
ad ff. tit. de pact. §. 7. Dn. Strauch. Dissert. Justin. XII. aph. 7. Dn.
Carpz. p. 1. c. 25. d. 36. ubi n. 6. seq. de probatione ebrietatis quoque
agit; Nec ad initæ observantiam in conscientia tenentur. Vid.
Blas. Multibib. de Jur. potand. §. 21. p. 34.

VII. Ob Moralem voluntatis defectum nequeunt Prodigii, qui-
bus decretò Magistratus l. 3. l. 6. l. 16. de curator. furios. §. 2. §.
quib. non est perm. fac. test. Bachov. ad §. 3. J. de Curator. v. 3. Dn.
Carpzov. p. 2. c. 15. d. 37. §. 3. c. 6. d. 10. Dn. Eckolt. ad ff. tit. de
curat. furios. §. 3. Dn. Strauch. Dissert. Justin. V. aph. 33. bonis est
interdictum, l. 28. §. 1. ff. de pact. l. 40. ff. de R. I. Dn. Eckolt. ad ff.
tit. de pact. §. 7. sine curatorum consensu, ut efficaciter obligen-
tur l. 6. ff. de V. O. si damno ipsorum Fraternitates cedant, dd. II. Quid
si juramento confirmaverint? Vid. Dn. Strauch. Dissert. Justin. V.
aph. 34. secus ergo est, ut firmæ sint Fraternitates ab his celebratæ,
si ipsis sint utiles, conditionemq; eorum faciant meliorem; cum ea
quæ ex re ipsorum sunt, prodigi facere non prohibeantur, tan-
quam cessante, in metuenda patrimonii perditione fundata, l. 1. ff.
de curat. furios. interdictionis causa, quare & effectus cessare de-
bet, arg. l. 6. §. 2. ff. de Jur. Patron. l. 6. C. de LL. Dn. Carpzov. p. 32
c. 6. d. 11. aut ad sanos mores redierint, l. 1. pr. ff. de Curat. furios.
de quo tamen cognoscere & decernere debet Magistratus. Bachov.
ad §. 3. J. de Curat. n. 3. Dn. Struv. ex 31. thes. 92. n. 3. Dn. Brun-
nem. ad l. 1. ff. de Curat. fur. §. al. extr. min. n. 3. §. C. ubi resipi-
scentiam notoriam excipit. Illud quoque certum est, prodigalitate
eamque secuta interdictione bonorum, Fraternitates ante eam fa-
ctas non infringi l. 20. ff. de injust. rupt. irrit. test. junct. l. 30. ff.
de R. I. Sed dixerit aliquis, annon supervacanea est hæc de pote-
state harum personarum in Fraternitatibus Computatoriis in-
eundis inquisitio, frustraneaue prorsus ejus negatio, cum toto
ferè die contrarium doceamur, qua ratione, licet non omnes; mul-
tæ tamen, si non plurimæ ex iis sine tutorum aut curatorum
consensu, præsertim cum ejus ad quamvis adhibitio non tam diffi-
cilis quàm radiosâ esset, felicissimè, nec quoquam contradicente,
pro arbitrio Fraternitates celebrare consueverint. Et sanè id fie-
ri non negatim. Idem mihi cum aliis observare licuit. Sed ma-
lè à factis ad jus infertur. cap. ex literis. 3. de fid. instrum. Non quid
sit, sed quid fieri debeat, spectandum est, l. 13. C. de sentent. §. interi.

Non

Non enim omnia, quæ fiunt, rectè fiunt. Quot filiorum familiæ sunt mutui sumtiones? Quot mulierum occurrunt fidejussiones? Scitis tamen & Macedonianò & Vellejanò improbatæ, denegatò eis omni effectu. Tacebo alia. Ergò cum Nos non de factò, sed de jure, an nimirum rectè fiant, sintque ad effectum juris obligatoriae? quæramus, nihil eorum allatio contra nostra asserta suffragabitur.

XIII. Benè tamen Fraternitatem Compotatoriam inire possunt nostri temporis *Servi*. Antiqua enim illa servitute inter Christianos abolita, qua captivi cum aliis non permutati, lytrò certò ab hostibus redimuntur, *Schulz. synopsis. J. de jur. person. lit. a. Dn. Eckolt. ad tit. ff. de I. & I. §. 25.* omnes hodiè homines sunt liberi, qui æquè ac alii omnia paciscendi, contrahendi &c. jura habent, *arg. l. 32. l. 209. ff. de R. I.* Idem sentimus de hominibus propriis & rusticis in Germaniâ. *Vid. Schulz. synopsis. J. de Inutil. stipul. lit. a. Dn. Struv. Jpr. Roman. German. L. 1. tit. IV. aph. 3. seq.* De servis Juri nostro Civili cognitis, an Fraternitatem inire potuerint? adhuc quæri posset. Utut autem antiqua penitus ignoranda non sint. §. 1. *J. de Testam. Ordin.* magis tamen utilia, & quæ in ipsis rerum obtinent argumentis accipienda, juxta voluntatem *Imp. Justiniani §. 3. proem. de confir. Instit. add. Bacchov. add. §. 1. J. de Testam. ordin. Barbos. Locuplet. L. 1. c. 49. ax. 1.* Quare de iis, tanquam non amplius obtinentibus, non magnopere laborandum putavi. Fructuosius de *Filis familias* est quæstio, quæ omninò affirmanda, si Fraternitas ab iis cum *extraneo* contrahatur. *l. 19. §. 1. l. 21. §. 4. l. 28. §. 2. de pact.* quod ex omni causa obligantur, *l. 57. ff. de judic. 39. ff. de N. & A.* Removentur ergò *pater*, quod tamen in suavissima patria aliquando inter quos Epicuri de grege porcos, liceat *Poëtæ* verbis uti, factum memini: & *Fratres naturales & legitimi*, etiam post mortem patris, cum quibus Fraternitatem inire non possunt, tùm quod inter patrem & filium conventio efficax regulariter iniri non possit, *l. 7. ff. de O. & A. l. 4. l. 11. ff. de judic. l. 2. ff. de contr. emt. l. 6. C. de bon. quæ liber. l. unic. C. de castr. pecul. tùm, quod jam amore & amicitia, per Fraternitatem aliàs concilianda hæ personæ omnes sibi invicem arctissima jungantur. §. fin. J. de noxal. act. l. 8. §. 3. ff. quod met. caus. l. 7. C. de curator. furios. l. 77. §. 20. de legat. 2. l. 41. §. 4. & 6. de fideic. lib.* Accedit, quod *æqualitate* quadam per Fraternitatem inducta, facile patris minui possit

posset autoritas, quam tamen filius semper revereri *can. 1. di-*
stinct. 38. arg. l. 2. ff. de J. & J. honestamque ac sanctam habere de-
bet, l. 1. l. 2. l. 9. & l. 10. ff. de obseq. prest. Possunt præterea Frater-
nitatem Compotatoriam celebrare *Fœmina*, cum pro lubitu con-
trahere *l. 12. C. de pignor. resque suas libere alienare, l. 6. C. de re-*
voc. donat. adeoque consentire queant; sine curatorum consensu
de Jure Civili, *ad. ll. quanquam de Saxonico aliud dicendum vi-*
deatur, per Novell. const. August. 15. p. 2. nisi eis fuerit utilis Dn.
Carpz. add. c. 15. def. 17. Utroque ergo sexu Fraternitates inire
valente, de *Hermaphroditis* minus dubitandum erit, non attento,
an magis in sexum foeminem, an masculinum inclinent, secun-
dum quem alias æstimantur, *per l. 10. ff. de stat. homin.* inque du-
bio pro masculis habentur. *Dn. Eckolt. ad ff. tit. de stat. hom. §. 2.*
Sequuntur *Senes*, qui cum præditi sint facultate consentiendi *arg.*
l. 16. C. de donat. l. 3. C. qui testam. fac. poss. nec à potestate Fraterni-
tatis Compotatoriæ celebrandæ removendi erunt, nisi senectus
rationis usum simul sustulerit. Eodem numero censendi sunt *Cæci*,
arg. l. 9. ff. de adopt. Dn. Stryck. Tract. de Jur. sens. Dissert. II. c. 3. n.
10. Et muti & surdi, l. 4. §. 1. ff. de pact. l. 48. de O. & A. sive nati sive
facti l. 1. §. 7. ff. de Ædil. Edict. §. 3. J. quib. non est perm. fact. testam.
ut Fraternitatis pactum celebrare queant; modò intellectu & vo-
luntate instructi, de eo, per sensum visus aut auditus, signis, literis
aut verbis, secundum conditionem eorum adhibitis, edocti sui
quoque animi sententiam per literas vel signa, quorum expositione
cognati ipsorum quandoque adhibendi, qui eorum notitiam ha-
beant. *Dn. Stryck. Tr. de Jur. sens. Dissert. IV. c. 3. n. 16.* exprimere
valeant. *l. 43. pr. ff. de procur. l. 52. §. pen. & ult. ff. de O. & A. l. 65.*
§. 3. ff. ad Sct. Trebell. l. 124 ff. de R. l. Dn. Stryk. d. l. n. 12. Dn. Struv.
ex. 6. th. 36. Dn. Strauch. Diss. Justin. XII. aph. 7. add. latè Matth.
Cuno de pact. L. 1. c. 13. Tandem *Nobiles & Ignobiles, Clerici & Laici,*
Doctores & Studiosi, alique non prohibiti ad celebrandum Frater-
nitatis pactum admittuntur.

XIV. Vidimus hætenus *personas*, quæ Fraternitatis Compo- Subject.
tatoriæ pactum inire vel non inire possint; nunc methodi ratio, Passivum.
Cum quibus id licitè celebretur, illarum considerationem postulat.
Et ferè dicendum, Fraternitatem licitam esse cum omnibus iis cum
quibus Juris Gentium est communio. *Dn. Strauch. Dissert. Justin.*
XII. aph. 8. Non ergo discrimen *Religionis,* sive receptæ in Imperio
nostro,

C

nostro, sive rejectæ, hic admittendum. Quare Protestantes cum Pontificiis, hosque rursus cum illis salva conscientia Fraternitatem Compotatoriam pangere posse extra dubium est. Valida ergo fuit, quam ex erudito, qualia ipsius sunt, VIRI MAGNIFICI, ADMODUM REVER. ET EXCELLENTISS. DN. D. JOHANNIS SAUBERTI, Patroni, Fautoris & Hospitis submissee Colendisimi, inter coenandum aliquando habito discursu accepi, illa in Academia Helmæstadiensi inter Abbatem & Nobilem quendam contracta. Pariter eadem cum Judæis & Hereticis, etiam Turcis, licite initur Jure tam Civili, l. 8. l. 9. C. de Jude. & cœlico. Dn. Strauch. Dissert. Justin. XII. aph. 8. add. Dn. Carpzov. p. 3. c. 13. d. 36. quam Naturali. Vid. Grot. L. 2. de J. B. & P. c. 15. §. 8. seq. ibiq. Dn. Simon & Osland. observ. ad th. 10. nisi, quales multos reperias, scrupulum sibi quis in conscientia faciat, dubitante enim conscientia nihil in quocunque rerum genere & faciendum, secundum Roman. 14. v. 23. 1. Cor. 8. v. 7. aut conditiones religionem pulsantes in se contineat. Dd. alleg. in Grot. d. l. Excipe tamen Manichæos. l. 4. pr. §. 2. & 3. C. de heret. & Manich. Quanquam, re extra leges Civiles, conscientiam omninò stringentes, penitus considerata, Fraternitas cum his contracta Juri Naturæ non contrarietur. Et prorsus exclude Atheos practicè tales, Vid. Naz. de Consc. Advoc. c. 1. n. 67. add. Pufendorff. de J. N. & G. L. 3. c. 4. n. 4. quia non Deo, multò minus ergo hominibus fidem servant. Pietate autem adversus DEUM sublata, fides & socialis ille amor tollitur. Hinc eos utiq; Jus Naturæ abhorrere, dicit Excellent. Dn. Ziegler, Lumen illud Actorum Wittebergense innot. ad Grot. L. 2. de J. B. & P. c. 15. §. 8. Quamvis verò cum Hæreticis, Judæis, Turcis aliisque infidelibus secundum hætenus dicta licite contrahi possit; Tutius tamen est ab ejusmodi Fraternitate abstinere. Præterquam enim, quod corrupendæ veræ fidei c. sæpè malorum. c. nullus. c. 28. qu. 1. totiusque adeò animæ salutis periculum non leve sublit, haud uno ad eundem scopulum hac via colliso, facile infirmorum animos offendere posses, ipsis si non cum adversariis prorsus colludere eorumque idololatriam approbare, de veritate tamen tuæ religionis dubitare visus. Quinimo nemini de offendiculo alterius certo salva est Fraternitatis cum alienis à religione nostra celebratio; cum res per se licitæ intermitteri debeant, si sine scandalo usurpari nequeant, 1. Corinth. 8. vers. 12. seq. Vid. Balduin. L. 2. Cas. Conscient. c. 6. cas. 6. & 9. De Osland. ad Grot. de J. B. & P. L. 2.

c. 15. th. 10. observ. unic. Præterea inita vix ac ne vix quidem vete-
candore nitetur, adeoque nunquam ei tuto credendum. Una e-
nim religio homines reddit invicem amantes. Vid. Oldenburg. Iti-
ner. Germ. Polit. p. m. 174. Et notæ sunt periculosa quorundam ex
iis doctrinæ, quibus, contra legem naturæ cuius hominum à Deo
inditam, fidem hæreticis non servandam: Quinimo omnes reli-
gioni ipsorum non addictos ferru & igne justè tollendus esse do-
cent & dicunt. Unde facile ad consilium in tui perniciem non tam
capiendum, quam perpetrandum adduci possent.

XV. Nec refert, *Æquales conditione & dignitate sibi sint paci-
scentes, an Inæquales.* Vid. l. unic. §. 10. C. de latin. libert. coll. Licita
ergò est superiorem cum inferioribus Fraternitas. Et recte Prin-
ceps cum subdito eam inicit, l. 15. ff. de publican. Nimirum maxi-
ma Principibus est affectuum vehementia, qua, licet defixiorem
cultum & admirationem populo injuncturi ei quandoque subdu-
cere, neq; cuius nimis vulgare debeant majore ex longinquo ma-
jestati reverentia accedente, continuo contra conspectu magnos
viros ipsa satietate minus verendos faciente; Vid. Marselaer de
Legat. L. 1. Dissert. 19. non raro tamen hominem etiam prima mo-
do vice visum subitaneo motu clarissimis mirificæ prorsus gratiæ
signis profecuti, Fraternitate quoque Compotatoria sibi jungunt,
ne semihorula quidem spatium victuri, nisi perpetuo illius con-
versationis usu fruantur. Vid. B. Dn. Schupp. in Regenten Spiegel
c. 4. p. m. 41. At fortuna talismodi ministri tanto est deterior,
quanto periculosior. Facile enim prodita animi intemperantia
ulteriorem, præter ludibrium, cui se exponit, honoris & promo-
tionis gradum impedit. Et, pro more rerum humanarum, quo for-
tuito ceptæ fortuito quoque solent, finire, plerunque Principes
brevis satiati, favore in odium converso, ejusmodi Ministri, præser-
tim ingenio ejus non rectè æstimato, in usurpanda gratia pau-
lo liberioris, ne dicam importunioris, amicitiam si non prorsus
deponunt, novam tamen ei superinducunt, prioris non tam con-
temtu, quàm certissima ruina insequente. *Elegant. de hoc egit
Dn. Scharfshmid in Colleg. Privat. de Stat. Curios. c. 5. ar. 2. seqq.*
Caveat ergo sibi quisque inferiorum à Fraternitate cum Principi-
bus in eunda; aut ad eam tandem commotus ne illi nimium con-
fusus quicquam intumescere discat. Quinimò quo magis se efferri
intelligat, eo plus humilitatis & reverentiæ exhibeat. Sic

enim constantior Principum erga illum erit favor, fortunaque securior. *Vid. Guazz. de civil. convers. Diss. IV. p. 3. quest. 5.* Idem de Persona in dignitate Consulari forte Prætoria aut Senatoria aliavè publica constituta & civibus subditisque est dicendum. Nec obstant *l. 33. ff. de R.C. l. 3. C. sicert. petat. l. 46. ff. de contrab. emt. l. unic. C. de contract. judic.* similesque, quibus Officialibus durante suâ administratione cum subditis contrahere & negotiorum prohibitum erat; utpote quas in nostris Magistratibus & Officialibus non amplius observari & moribus hodiernis antiquitas esse testatur. *Dn. Eckolt. ad ff. tit. de R.C. §. in fin. & tit. de contrab. emt. §. 3. allegato idem testante Mejer. in C. J. A. de contrab. emt. l. b. 11. add. Matth. Cuno. de pact. Lib. 1. c. 25. n. 5. Dn. Strauch. Diss. Justin. XIII. aph. 3. in fin. atque Dn. Brunnem. ad d. l. 33. de reb. cred. num. ult.* Nec est dubium, quin Domini cum Vasallis, *arg. 2. F. 3. §. 1. in fin.* Nobiles cum Studiosis, *Vid. Blas. Multibib. de Jur. potand. §. 23.* Advocati cum Clientibus *l. 6. §. fin. l. 7. ff. mand. l. 5. C. de postul. l. 15. C. de procurat.* præsertim si palam & bonâ fide fiant, *Matth. Cuno. de pact. L. 1. c. 25. n. 4.* Studiosi cum Doctoribus & Magistris, imò & Scholaribus, *Vid. in Multibib. d. tract. §. 22.* Fraternitates celebrare queant. Nec est illicita inter Studiosos & Mercatores, nec disuadenda, cum multa sæpius Studiosis tum in literis alio mittendis, tum materiâ vestimentorum emendâ afferre soleat commoda, mercatoribus non pro levigloriâ sibi eam ducentibus. Certè novi quendam, qui ejus utilitatem reapse multoties expertus est. *add. Blas. Multibib. d. tract. §. 24.* Alia quæstio est, an Pastores atque Ministri Ecclesiæ cum rusticis eam pangere possint? Et sanè, re per se spectatâ, minimè prohibentur, nec peccant? Quanquam tutius agant, si ab eâ abstineant, cum facilè aliis simplicibus & imperitis per eandem nocere possint, quod ipsis omninò est cavendum.

XVI. Operæ quoque pretium est investigare; An Præceptores Scholarum cum tibiicinis & discipulis; nec non Domini cum famulis Fraternitatem rectè ineant Compotatoriam? Non enim adeò diu est, ubi ea contigerant. Ac licet, si sit extra aliorum offendiculum, quod tamen præcipuè circa discipulos vix fieri existimaverim, non peccent; tutiorem tamen judicarem negativam sententiam, adeoque ejus abstinentium potiùs suaderem. Ut enim tacitam, haud levem sæpius inter inæquales Fraternitatis vinculi
infr-

infirmiorem esse, amicorum, si Tacito de Vitellio loquenti fides est, L. 3. H. n. 88. quanto clarior sit, minus fidō: ab humanitate quidem favor, à gravitate cultus, à nimia familiaritate non tam apud inferiores ipsos, quàm alios etiam contemptus nascitur. l. 19. pr. ff. de offic. Præsid. Viles enim, qui nimium civiles. Tanta ipsi inferioribus exinde accedente audacia, ut & in conspectu aliorum Virorum Dominis inter loqui, ne dicam contradicere, Præceptorumque jussa vilipendere non erubescant. Quod an ad augendam auctoritatem faciat, judicent alii. Et præstat Virum sedatum ac gravem dici, quam nimis facilem aut festivum, cui à classe fatuorum haud procul locus est. Neque illud hactenus à me impetrare potui, ut crederem honestioris conditionis hominem citra omnem existimationis suæ apud graves Viros onerationem cum infamibus, quales præter alios furti quoque & injuriarum damnati l. 4. §. fin. l. 6. pr. ff. de his qui not. inf. etiam in foro Saxonico: tum Communi, uti ex aliis tradit Schulz. Synops. J. de pœn. tem. l. i. rigant. lit. e. tum Electorali, quam jura correctoria, quale Novell. 42. p. 4. Electoris Augusti sanè est, extendenda non sint ad casum de quo expressè non loquuntur arg. l. 1. §. 20. ff. de exerc. act. adeoq; expressè non mutatum stare non prohibeatur, l. 27. C. de testam. l. 32. §. 6. C. de appellat. levisque notæ macula notatis & malis Fraternitatem pangere posse, etiamsi eos vitæ antea pudet, illa in melius mutata l. 43. d. 4. ff. de R. N. Dn. Eckolt. ad ff. tit. de his qui not. inf. §. 12. n. 9. Noscitur enim ex socio, qui non cognoscitur ex se; ut vetus habet versiculus. Vid. Dn. Carpz. p. 2. c. 6. def. 14. n. 1. similisque quis præsumitur illis, cum quibus ipsi est amicitia, consuetudo & familiaritas l. 19. C. de Episc. & cler. l. 28. C. de inoffic. testam. Similia enim plerumque simili adhærescit, l. 15. §. 18. ff. de injur. nihilque communius, quam mores, etiam imprudenter, à conversantibus formari, l. 25. §. 6. de Edil. Edict. malorum consortiis bonos corrumpentibus c. sepè 28. qu. 1. Vid. Barcholt. Tr. Feudal. c. 8. n. 127. Hinc parentibus filios talismodi culpatae Fraternitatis de ea vitanda non tantum admonere & castigare, l. unic. C. de emend. propinq. l. 3. C. de patr. potest. sed etiam in contumacia perseverantes citra carceris privati pœnam, de qua vid. l. 1. C. de privat. carc. clausos detinere, quia hoc ad correctionem morum, non ad custodiam facit, Vid. Schneidew. ad J. de patr. pot. n. 25. Quinimò desperata penè emendationis in domum disciplinarem, vulgò

ein Zuchtthauß/ (de qua ad coercendum etiam & malitiam in Ele-
 ctoratu Saxonico extruenda in comitiis præterita hyeme Dresdæ
 habitis deliberatum fuit) interveniente magistratus eorumve, qui-
 bus ædium hujusmodi inspectio credita, autoritate dedrudere li-
 cet. *l. unic. C. de emend. propinq. arg. l. 3. l. 4. C. de patr. potest. add.*
Deuteron. 21. vers. 18. seqq. Vid. Römers Dissert. de Caut. Abund. in
Contract. sub. Præs. Dn. Stryk. Francos. M. Octobr. Anno 1678. ha-
bit. c. 1. n. 14. seq. Præsertim cum quis Fraternitate Compotato-
 ria cum malis contracta, facile exinde inquisitioni & quandoque
 torturæ subjici possit, conversatione cum malis inquisitionis cau-
 sam, juxta *Dn. Brunnem. in Proc. Inquis. c. 4. n. 34. per l. 25. §. 6. ff.*
de Ædil. Edict. §. arg. l. 3. §. 2. ibi sollicitè curare, qualiter conver-
setur. ff. de admin. tutor. & torturæ indicium præbente, modo aliud
adminiculum concurrat, juxta Zang. Tract. de Quæst. & Tort. c. 2.
n. 127. §. 204. arg. de l. 25. §. 4. §. 6. ff. de Ædil. Edict. & Ordin. Crim.
Carol. V. art. 44. von Zauberey genugsame Anzeigung/ ibi, auch
sonderliche Gemeinschafft. Viderint ergo, quam bene existimatio-
 ni suæ consulant, qui cum adulteris, furibus, spuriis, meretricibus,
 carnificibus, lictoribus, similibusque egregiis personis Fraternita-
 tem inire consueverunt, nulla tituli publicè ipsis collati, quo præ-
 aliis eminent, habita ratione. Exempla afferre supersedeo, enar-
 ratione eorum quam copiosa, tam odiosa exitura. An autem de
 Fraternitate cum Legitimo contracta idem sit dicendum? colli-
 ge ex iis, quæ tradit *Dn. Carpz. p. 2. c. 6. d. 15. seq. & Dn. Eckolt. ad ff.*
tit. de his, qui sui vel al. §. 19. seqq. add. Naz. de Consc. Advoc. c. 1.
n. 54. seqq.

XVII. Nec quicquam Fraternitatem impedit *Diversitas Sexus;*
 nec attenditur solutine sint, an ligati. Benè ergo uxores & vir-
 gines, tam inter se, (notum enim est, masculinum sub se conti-
 nere foemininum, *l. 7. ff. de juris d. l. 62. ac legat. 3. l. 1. ibiq; Gadd. de*
V. S. add. Barbos. Locuplet. L. XIII. c. 13. ax. 1. & Fratrum appella-
 tione etiam sorores contineri, *l. 35. ff. de pact. l. 92. §. 3. ff. de legat. 3.*
l. 78. §. 5. ff. ad S. Ct. Trebell. ut adeò idem de nostra Fraternitate di-
 ci possit; quanquam non contradicam, si sororietatem appellare
 velis, modò vocabulum habeatur,) quam cum viris juvenibusq;
 eam inire possunt. Nec sanè infrequentes sunt eæ, exemplo, præ-
 ter alia quamplurima, nuper admodum in itinere meo observato.
 Quanquam satius fortè sit, sibi ab eis præsertim posterioribus quo-
 quo

quo modo cavere; eum facile quædam non tam magnæ familiaritatis & voluptatis, quam pudicitia non ubique intacta & immaculata opinio suboriri possit, *arg. l. 1. §. 5. ff. de postul. l. 8. §. 3. C. de repud. & jud.* Sæpius enim contingit, ut via per Fraternalitatem ad intimiorem admisionem strata, non multo post infante subsequuto stuprum omnibus patuerit. *Vid. Blas. Multibib. de Jur. potan. §. 25. p. m. 48.* Similiter inter *notos & ignotos, peregrinos & cives* Fraternalitas consistere potest. *l. 2. pr. ff. de pact.* Quamvis levitatis haud obscuræ argumentum exhibeat, amicitiam inter pocula aliis incognitis, quos fortè primùm vidimus, & quorum virtus nobis non est perspecta, vel unius vini haustu mercandum venum protrudere: cum sæpè quem Theseum aut Proclum, Pyladem aut Orastem præstas, ipso Catilina sit molestior. *Dn. Simon in Dissert. de Jur. Pocol. cap. 4.* Et, ut hæc finiam, sole meridiano, puto, clarius cuivis apparebit, tutissimam, esse Fraternalitatem cum personis ejusdem fidei, nobis non multum inæqualibus, ante cognitis ac moribus probatis susceptam. Ita enim præstantior & certior, sine contemptu existimationisque, nota, amicitia conciliabitur. *Vid. Dn. Simon in Dissert. de Jurib. Pocol. c. 4.*

XIIX. Fit Fraternalitas nostra *mutuo paciscentium consensu, inter computationem declarato l. 1. §. 3. ff. de pact.* Videre ergo est, non *Forma Es-*
sentialis. sufficere unius voluntatem & oblationem, *d. l. 1. §. 2. ff. de pact.* sed alterius acceptatio accedat, necesse esse, sine cujus interventu nondum est Fraternalitas *arg. dd. l. junct. l. 10. l. 19. §. 2. ff. de donat.* Consensus verò iste mutuus *expressè* declaratur declarationem enim voluntatis quævis conventio requirit, *l. 1. §. 2. ibi. idem duorum placitum. ff. de pact. Dn. Stryck. Tract. de Jur. sens. Diss. X. cap. 4. n. 3. an tacitè, ex quo abunde id capiatur, non interest, l. 2. pr. l. 4. ff. de pact.* Est enim idem hujus, ac illius iudicium, *l. 3. ff. si cert. petat. l. 1. ff. de jur. det. l. 94. ff. de V. O.* quando verba expressa pro forma actus non requiruntur, *Barbos. Locuplet. L. V. c. 36. ax. 9. Dn. Carpz. L. V. Resp. 105. n. 12.* *Expressa* voluntatis declaratio expeditur quibusvis Verbis *arg. l. 1. §. 2. ff. de pact. l. 14. §. 3. de const. pecun.* Quæ enim signa apertius voluntatem animi demonstrant? *l. 7. §. 2. ff. de supplect. legat. l. 21. §. 1. ff. de tutor. & curator. Conf. l. 1. §. 3. ff. ad L. Cornel. de sicar.* Qualia autem communiter adhibeantur? *Vid. ap. Blas. Multibib. de Jur. pot. §. 20, aut Nutu, l. 52. §. fin. ff. de O. & A. l. 65. §. 3. ff. ad*

SCr,

Sci. Trebell. ibiq. Gotbofr. lit. a. Dn. Struv. ex. 6. th. 34. aut quandoque pro ratione paciscentium Literis. *conf. supr. th. XIII. Tacite* verò Fraternitas contrahitur, si quis actum aliquem gerat, ex quò sufficienter eum consensisse colligi possit. Qualis est, si præsens sit ac ad oblatam Fraternitatem taceat. *c. qui tacent. 43. de R. l. in 6to. l. 13. §. fin. ff. locat. modò (1.)* eam contradicendo impedire poterit. *l. 5. ff. de adopt. l. ult. 63. ff. de re judic.* Tunc enim patientia cum scientia habetur pro consensu, *l. 1. §. 5. ff. de exercit. act. l. 1. §. 3. ff. de tribut. act. 6. §. 2. ff. mand.* Quod non obtinet tantum, si quis uni, sed & multis Fraternitatem obtulerit, ut cum omnibus, qui non contradixerunt, contracta videatur. *arg. dd. ll.* Quid si verò, si quis absens oblatae fortè ab aliquo toti sodalicio Fraternitati superveniat & taceat, an consensisse & Fraternitatem cum eo iniisse intelligatur? Videtur discendum, quod sic; dum enim contradixit, pro consentiente habetur, *per ll. supra alleg.* Verum enim verò cum hæc procedant de eo, qui jam de obliganda sua persona certus est, *l. 6. §. 2. ff. mand.* qualis tamen, proposita jam ante plenam ipsius præsentiam cæteris Fraternitate, hic non erat; Ergò nec consensisse, nec Fraternitatem iniisse, multò minus ad eandem observandam obstrictus esse censetur, *l. 55. ff. de Edil. Edict. Dn. Carpz. p. 2. c. 11. def. 30. n. 10. Conf. Barbos. Locuplet. L. XIX. c. 1. ax. 6.* aut (2) ea ipsi sit utilis, qualis censetur cuidam ab homine ipsi non adeò inæquali moribusque probatis & benè cognito oblata, in quam præsens ac tacens præsumitur consensisse. *Menoch. L. 2. pres. 74. n. 6. Dn. Carpz. L. VI. Resp. 101. n. 14.* Aliud ergo dicendum, si oblatam Fraternitatem contradicendo impedire haut poterit, *l. 39. ff. de pignor. act. l. 63. ff. de judic. Bronchorst. ad l. 142. ff. de R. l.* aut ea ipsi præjudicio & commodo cedat. *l. 8. §. 1. ff. de procur. l. 5. ff. de S. P. U. l. 8. §. 15. ff. de quib. mod. pign.* Hinc persona egregia, fortè Doctor aut Studiosus in oblatam sibi præsentem à lictore similivè Fraternitatem tacendo consensisse non præsumitur, cum existimationem ejus quodammodo lædat, adeoque præjudicio ipsi sit non minimo, *Vid. Dn. Carpz. LVI. Resp. 101. n. 14.* nisi præter illam suam præsentiam & taciturnitatem etiam ad factum aliquod, unde consensus colligatur, progressus fuisset, puta, si de Fraternitate hæc noviter inita gratulationem admisisset &c. *Vid. Berlich. p. 2. concl. 57, n. 65. & 69.*

XIX. Liber tamen & spontaneus sit consensus iste mutuus, necesse est. *l. 116. ff. de R. I.* Ergò quemadmodum facta Fraternalitatis oblatio, mutata voluntate, ante acceptionem revocari potest, *l. 3. pr. §. 1. ff. de pollicit. Dn. Struv. ex 6. th. 33.* ita & libera alteri est oblationis acceptatio, *d. l. 3. l. 1. §. 2. ff. de pact.* Hinc facilis est responsio ad quæstionem: *An per recusationem Fraternalitatis Compotatorie injuria offerenti inferatur?* Nimirùm sunt nonnulla, quorum recusatione plurimi, ne dicam omnes, gravissimam sibi putant fieri injuriam, non aliter nisi alapis aut gladio vindicandam. Hujusmodi est denegare juveni choream, & ut alia taceam, abnuere Fraternalitatem, cum hac ratione alter tacitè contemnat & vilipendat offerentem; sui verò parvipensionem nemo pati tenetur, ut loquitur *Chassan. ad Consuet. Burgund. rubr. 6. §. 4. n. 17.* Verum enim verò satis absurdè. Negatur enim ullam hic subesse injuriam, quia Fraternalitatem pacisci factum est miri arbitrii, ad quod nemo invitus tenetur. *l. 3. §. 1. ff. de recept. arbit. l. 1. §. 2. ff. de pact. junct. l. 116. ff. de R. I. Dn. Carpz. p. 1. c. 1. d. 11. n. 7.* Ergò renuens utitur suo jure, & per consequens nemini facit injuriam. *l. 13. §. 1. ff. de injur.* Et porrò non statim colligendus exinde personæ contemptus. Possunt enim aliæ subesse causæ, ob quas recusatur Fraternalitas, fortè pejeratio &c. Secus sequeretur, & omnes me tacitè contemnere, qui beneficium accipere, aut mecum contrahere denegant, cum hac ratione mea vilipendere fidemque meam in dubium vocare videantur. *Conf. l. 5. C. de O. & A.* Minus ergò juris erit offerenti alapa recusantem excipere, alioverò modo malè tractare; cum cessante offensione, cessare etiam debeat defensio. Quinimò, etiamsi recusationem Fraternalitatis ponamus esse injuriam, quæ tamen non est, neutiquam tamen alapa licitè dabitur, Nemini enim competit facultas sibi ipsi jus dicendi, vindicta privata prohibita. Præterea hoc casu nulla inter offensionem & defensionem observaretur proportio. Recusatio enim Fraternalitatis, si sit, injuria sanè erit verbalis, quam armis aut verberibus repellere neutiquam licet. *Dn. Osiand. ad Grot. L. 2. de J. B. & P. c. 1. th. 10. observ. 1. in fin. Vid. Dn. Eckolt. ad tit. ff. de injur. §. 21.* Interim tamen hoc casu faciliùs fortè offerens, alapam renuenti infligens excusari posse videtur, si hic mox alius, præsertim tenuioris conditionis hominis Fraternalitatem admittat. Quo casu absque contumacia & contemptu vix poterit in pari causa denegare,

D

negare,

negare, quod alteri mox concedit. Ideoque si prior persona sit nobilis vel egregia, quæ repulsam tulit, atque manibus suis aut orationem scientiæ indulgeat, ignoscendum ei videtur, quod sui contemptum voluerit ulcisci. *arg. l. 10. §. 6. ff. de bon. libert.* Justè tamen hoc quidem casu alapam inferri putaverim, cum Fraternitatem recusare factum sit meri arbitrii. Nec vitio vertendum reuerti, si magis unius amicitiam eligat, quam alterius. Nam & offerentes non unamquemque eodem prosequuntur affectu, majorique cum hoc, quam cum alio conversandi desiderio trahuntur. Ergo mores, quos quis in se probat, in altero improbare nequit. *arg. l. 11. C. de inoffic. test.* Quanquam in me non susceperim, ut oblatam fortè Fraternitatem reuens ab alapis immunis præstaretur. Ufus certè quæstionem sapientimè ita decidens credulitatem suadet. Sanè videndum equidem est, ut oblaras, præsertim non adeò honorificas & amabiles Fraternitates declinare possis; non tamen immutabili ubique, si cum incommodo conjunctum sit, pertinacia ei insistendum. Effugias alapas, offensam certe & odium occultum incurres; unde pluribus, si non ruina, tamen stetit periculum non minimum. Ergo maximè cuivis vitanda. Quid? quod sæpius æmulos habeas Fraternitatem studio tibi offerentes, quo recusatione ejus facta, quasi maximè offensi aliquem infestationis prætextum nanciscantur. Non enim ex æmulatione, sed ex justo dolore odium & iram in illum concepisse volunt videri. Est ergo quædam sapientiæ pars, seculi moribus, quando illibata conscientia fieri potest, morem gerere, & omnem æmulis invidiæ occasionem præripere.

XX. Liber ferò consensus, si duobus ejus principiis *Cognitione & Appetitui* sive intellectui atque Voluntati nihil obsit. Obsunt illis (1) *Error. l. 116. §. 2. ff. de R. l. l. 15. de Jurisd.* qui si circa Substantialia sit, qualis est circa individuum, cum quo voluisti Fraternitatem celebrare, v. g. si velis Cajum, & is Sejus sit; circa facultatem paciscendi denegatam & Fraternitatem ipso jure nullam facit, *l. 51. ff. de pact.* non tamen præsumitur; ergo ab allegante est probandus. *l. 4. C. de jur. & fact. ignor. Vid. Barbos. Locuplet. L. V. c. 16. ax. 1.* Circa accidentalia verò contingens, qualitatem fortè vel internam vel externam alterius partis, ut sunt vitia corporis & animi, cæcitas, defectus fortunarum, ebriositas, diversitas religionis, delictum commissum &c. nec Fraternitatem ineundam

dam impedit, nec initam dirimat. *arg. d. l. 51. ff. de pact. Conf. Dn. Strauch. Dissert. Justin. XV. aph. 9. (2) Dolus l. 116. ff. de R. I. qui tamen non praesumitur, l. 51. ff. pro soc. sed perspicuis indicis est probandus, l. 6. Cap. de dol. l. 23. §. de probat. l. 10. in f. C. de rescind. vendit. & denique (3) Metus. l. 116. ff. de R. I. qui tamen debet esse iustus, ut in constantissimum etiam hominem cadat, l. 5. & l. 6. ff. quod met. caus. nec repelli possit, l. 2. ff. eod. qualis est mortis, l. 7. §. 1. ff. quod met. caus. verberum, cruciatus corporis, l. 4. C. eod. etiam per minas illatus, l. 7. C. de his quae vi met. modò eas denunciatio aliis exequi solitus fuerit, vel ex aliis rationibus earum executio iuste metuenda. Menoch. L. 3. praes. 126. n. 24 seq. Dn. Struv. ex. 8. th. 13. Facile ergò iudicandum, quia sentiendum sit de casu, quo provocationem ad duellum, (So müste er sich mich ihm schlaegen) aut alaparum inflictionem alter admodum robustus alteri infirmiori comminatur, nisi Fraternitatem secum pasceretur. Certè metu iusto eam initam esse nemo negaverit. Subest enim timor, si non mortis ipsius, tamen cruciatus corporis, vulnere accepto, ex duello, cui tanquam illicito alias salva conscientia se committere non potest, nec debet, facile consequuturi. Idem de alapis esto: cum non tantum verborum nomine comprehendantur in l. 15. §. 40. ff. de injur. sed & cruciatus corporis indubitato importent, cujus utriusque iustus & metus. Quid? quod alapa gravior reputatur, quàm vulnus, propter ignominiam adjunctam. Vid. Dn. Osiand. ad Grot. L. 1. de J. B. §. P. 2. th. 8. observ. 2. non tantum militibus, sed etiam Studiosis praerimis juris; cum hi iuricu vitae futurae omninò militibus sint equiparandi propter elegantissimam L. Advocari. 14. C. de advoc. divers. judic. Dn. Seidel. in Dissertat. de Alap. cap. 4. n. 62. seq. Conf. Dn. Strick. Tract. de Jur. sens. Dissert. III. cap. 2. n. 13. & Dn. Höpfners Dissert. de Jur. Liter. circa vicinos strepis. nuper admodum sub moderam. Dn. PRÆSID. Patroni & Promotoris studiorum meorum nunquam non sancti devenerandi, habita cap. 2. n. 10. seqq. Excluditur ergò metus vanus, si malum, quod intendit, in inferentis potestate non sit, l. 7. ff. quod met. caus. aut suspicio tantum mali inferendi ex alterius autoritate, aut reverentia ipsa debita contracta. l. 9. pr. ff. eod. Non ergò metu facta dicenda Fraternitas, si quam Rulicus aut Civis cum Nobili vel persona Magistrali, Scholaris cum Studiose aut alius inferior cum superiore inierit, l. 6. C. de his quae vi met.*

mett. add. Dn. Struv. exerc. 8. tb. 13. n. 2. Idem dicendum de Fraternitate ad verba sequentia: Wann Er es nicht thäte/so wolte Er ihn öffentlich zum Schelmen und &c. machen/contracta, cum infamia frustra à minante metuatur; existimatio siquidem cujusq; à judicio summi imperantis legumque dependet, *l. 7. pr. ff. quod met. caus. Vid. Pufendorff. de J. N. & G. L. 8. c. 4 §. 8.* Quid vero, si offerens recusantem interrogaverit; An vellet, nec ne? Er solte es nur sagen/ ob er wolle oder nicht? hicq; cum Fraternitatem oblatam acceptaverit, an metu ad eam fuerit compulsus? Putatem esse negandum. Nemo enim alterum & paciscendum metu compellere præsumitur, *l. 2. C. de his quæ vimet.* quia metus succussio est delictum, quod non præsumitur. *l. 51. ff. pro soc. l. 15. de condit. instit. Menoch. L. 3. presunt. 126. n. 1.* adeoq; alter animum potius Fraternitatem adhuc semel ei offerendi, quam malum eumq; eo compellendi foveri censetur. *l. 56. & l. 192. §. 1. ff. de R. I.* Imputabit ergò sibi alter, quod nimium mediculosus rem nullam frustra timuerit, *l. 7. pr. ff. quod met. caus.* nisi, quod cuiq; cum alleganti incumpit, *l. 2. l. 21. ff. de probat.* metum justum edoceat, quod vel conjectoris & præsumptionibus expedire potest. *Menoch. d. l. 3. pres. 126. n. 11.* fortè quod offerens sit iratus & aliàs audax ac robustus, quodq; clam aut in loco solitatio Fraternitatem prædictis verbis offerat. *Vid. Barbos. Locuplet. L. XII. c. 30. ax. 1. Menoch. d. l. n. 10.* quas Judex arbitrabitur. *Dn. Strauch. Dissert. Justin. II. aph. 23.* Nec admittitur metus purgatus; quem purgasse præsumitur ille, qui omnino voluntarie Fraternitatem ante initiam observavit, *l. 2. C. de his quæ vimet. v. g. si Fratris nomine alterum appellaverit. Vid. Menoch. L. 3. pres. 126. n. 35.* Secus tamen est, si incontinenti post illatum metum fuerit factum, cum hic semel illatus præsumatur durare, si duret eadem causa cogendi & nocendi potestas. *cap. cum locum. 54. X. de sponsal. cap. accedens. 10. X. de procur. Menoch. d. l. n. 29.* Nec denique metus justus Fraternitatem ipso jure facit invalidam, quia non prorsus consensu destituitur, *l. 21. §. 1. ff. quod met. caus. l. 5. C. eod.* sed eam vel per actionem vel exceptionem infirmat. *Dn. Strauch. Diss. Just. XII. aph. 14.* Quid verò juris sit, si Fraternitatem metu initam juramento confirmaverint? *Vid. ap. Dn. Struv. ex. 8. tb. 11. Dn. Eckolt. ad ff. tit. Quod met. caus. §. 1. Dn. Strauch. Dissert. Justin. XXVII. aph. 15.*

XXI. Diximus Fraternitatem fieri mutuo paciscentium con-Solenn.
sensu inter computationem declarato: Superflua ergo sunt cæ-
tera solennia hodie plerunque adhiberi solita. Quare non neces-
saria est Poculorum interventio. Modo de voluntate & consensu
paciscentium constet, nihil Fraternitatis firmitatem impedit,
etiamsi vel nullum planè poculum adhibuerint, aut illud ab
altero jam alteri propinatum exhaustumq; denuo repletum non
sit, altervè non acceperit, nec redditum ebiberit. Quanquam
hodiernis moribus rarò aut nunquam contrahatur, quin non tan-
tum inter computationes, sed poculis etiam adhibitis & utrinque
exhaustis fiat. Hinc *Claud. Cotra. à Dn. Lauterbach de singul. Fratr.
jur. p. 1. §. 6. n. allegat.* tradit; Apud Germanos milites moris esse, ut
dum amicitiam nomine sodalitiis inter se ineunt, eodem uterq; scy-
pho semel bibat, eundemq; mox confringat, ne eo postea quisquam
utatur, qui illorum sodalitatem ullo modo dirimat. Quinimo tanto
rigore quantoq; servatur, ut si alter poculum Fraternitatis ipsi pro-
pinatum ebibere renuat, alter maxima se putet injuria affectum. At
minus recte. Non enim injuria committitur absq; animo infuriandi.
l. 4. §. 1. ff. l. 5. C. de injur. l. 34. de O. & A. §. 7. J. de oblig. qua ex del.
qui ut nunquam; nisi dictum factumvè nata sua injuriosum sit.
Dn. Eckelt. ad ff. tit. de injur. §. 4. Dn. Strauch. Diff. Just. XIX. aph. 13.
ita multo minus in amico præsertim ubi jam per Fraternitatis pa-
ctum arctior est factus, præsumitur; *l. 51. ff. pro soc. Prosp. Farin. qu.*
105. n. 147. Et potest omnino justam renuendi habere causam, forte,
quod sufficientibus viribus sit destitutus, vel quod certò noverit, se
ex tali haustu morbum gravissimum conciliaturum esse; ubi contra
faciendo in conscientia maxime peccaret. Qua ratione ultra posse
obligandus non erit, *l. 185. ff. de R. I.* Neq; etiam & recusatione & o-
missione poculi de fide omittentis dubitandum. Verum enim non
est illud vulgatum: Ei, qui ad potus & haustus æquales non fide-
liter respondet, nec in reliquis fidendum esse. Fidelitas enim virtus
est, non vitium: Nec vir bonus propterea infidelis dici potest, quod
pocula nimia & superflua respnat, & peccato vitiiq; resistat; uti
loquitur respondetq; *Wehner. in Observ. Pract. voc. utrinquen.* Pa-
riter Fraternitas nihilominus salva est, licet paciscentes in genua
non procumbant. Sanè multi sunt, qui ægerrime id ferunt, sæpius
alterum, ubi nimis diu in genibus jacuerit, de maturanda resurre-
ctione admonentes. Elegans ejus exemplum narrat. *Dn. Schupp.*
in Tr.

in Tr. Freund in der Noth p. 227 seq. cui ferè simile aliquando observavi. Neque illa solennitas necessario requiritur, ut paciscentes manibus jungantur; quod plerumque fieri videmus. Quamvis fateamur, quod ex ea, ut & duabus præcedentibus, si voluntariè adhibeantur, magis deliberatus animus & consensus, majorq; fides appareat. *Wehner. Observ. pract. voc. Hand gegebene Treu. add. Berlich. p. 2. concl. 57. n. 69.* Dextra enim apud omnes fere Gentes Symbolum fidei, Poeta hinc capiente: *En dextra fidesq;* Quinimò dationem dextræ interdum vim juramenti habere nonnulli volunt. *Vid. Wehner. Observ. Pract. d. l. & voc. bey Glauben und Trauen. add. Dn. Carpz. p. 2. c. 36. de 8. seq. n. 5.* An autem de porrectione sinistrae manus idem sit habendum? quæritur. Et videtur quod sic, si Turcarum morem respicias, quibus sinistra manus dextra dignior habetur, teste *Horn. in Orb. Polit. p. 1. c. 1. membr. 2. can. 1. §. 4.* præsertim quod ea cordi sit vicinior, adeoq; magis cum eo convenire videatur. Verum enimvero cum eam consuetudinem tanquam singulare quoddam institutum communis aliarum Gentium usus reprobet; neque cordi magis conjunctum sincerius præ reliquis affectum exprimat: quin potius ipsa natura excellentiori vi plerumque dextram præ sinistra manu instruxerit, *Dn. Præs. in Eleg. Discurs. Academ. de Matrim. Leg. Salic. Contract. cap. 3. num. 34.* hinc non tanta ex hujus quam illius porrectione fidei promissio capienda videtur. Illud prorsus improbandum, quibusdam usitatum, exemplo non uno occurrente, ut *Fraternitatem jam initam digladiatione, quod ajunt, probent & confirment.* Pugnat enim gravissimè non solum cum amicitia jam jam contracta, sed etiam cum Lege tam Naturæ quàm Divina. *Vid. Dn. Ziegl. ad Grot. L. 2. cap. 1. tb. 15. & Balduin. L. IV. Cas. Conscien. cap. 1. cas. 12. & Humana.* Non enim credo facile Rempubl. inveniri, in qua duellorum habeatur permissio. Sanè in Imperio nostro non ita pridem communi Ordinum consensu eorundem prohibitio solenniter sancita est; in cujus sanctionis sine etiam quædam de duellis Academicis habentur verba, quæ videri possunt ap. *Dn. Beermann. in Polit. Parall. cap. 22. §. 2.* Nec minus in Saxonix Electoratu speciali Edicto de dato *Dresden 1670. mens. Octobr.* severe sunt prohibita, poena capitis in contrafacientes sancita. Et notissimum est, quanto rigore Rex Gallix, Edicto avi Henrici IV. in usum revocato, sine ullo personarum respectu & aggratiandi beneficio duel-

duellantes capite plectat; quonquam rationes Politicas ei subesse non negem, Oldenburg. Itiner. German. Polit. p. m. 117. seq. add. Pufendorf. de I. N. & G. L. 8. c. 4. §. 8. Conf. de solennibus Blas. Multib. d. Tr. de Jur. potand. §. 26.

XXII. Fieri potest Fraternitas Compotatoria vel purè; atque Accidental. confestim perfecta est. §. 2. J. de V. O. l. 213. ff. de V. S. vel sub conditione possibili. §. 2. J. de V. O. & differtur Fraternitas. §. 4. J. d. t. donec hæc existat. l. 7. C. de instit. & substit. deficiens vero Fraternitatem inutilem reddit. l. 8. pr. d. peric. & comm. reuend. l. 37. d. contr. emt. Impossibilis siue jure, siue natura, vitiat Fraternitatem. §. 24. J. de Inutil. stipul. l. 26. l. 128. ff. de V. O. l. 15. ff. de condit. instit. l. 7. §. 3. ff. de pact. modò posterior affirmativè sit adjecta; secus est, si negative adjiciatur, quo casu pure facta Fraternitas intelligitur. §. 10. J. de inutil. stip. l. 7. & 8. ff. de V. O. Dn. Eckolt. ad ff. tit. de V. O. §. 7. & 17. Dn. Strauch. Diff. Justin. X. aph. 11. add. Dn. Struv. ex. 47. th. 18. Non tantum diebus juridicis, sed, & feriatis; cum præter amicitia conciliationem multæ etiam discordiæ & litigia per eam amicabiliter componantur, qualia in festis licita esse Dd. statuunt per l. fin. §. 1. C. de fer. Dn. Strauch. Justin. XXIV. aph. 13. Quamquam convivia & compotationes, si præter liberalem recreationem, immodicam ingluviem & ebrietatem intendant, hisce diebus institui solita probanda non sint. Nam si labores vocationis etiam in iis sunt prohibiti; quanto magis carnales recreationes, quæ quocunque die fiant, purissimos angelos arcent; quomodo loquitur Balduin. L. 2. cas. conf. cap. 13. cas. 6. add. Ejusd. L. 4. cas. conf. c. 2. cas. 6. ut eas inde inquisitione & gravi poenam dignas judicet piissimus Germaniæ Papinianus Dn. Brunnem. in Proc. Inquis. Etiam nocte per l. 20. C. de transact. Tantum enim valet factum de nocte, quantum de die. Carpz. p. 1. c. 29. d. 16. n. 5. cum nullum tempus sanæ mentis consensum repudiet. d. l. 20. Vid. Barbos. Locuplet. L. XII. c. 25. ax. 3.

XXIII. Initur Fraternitas de amicitia Fratrum instar inter se Fini. colenda. Equidem diffirendum non est, sæpius scopum amicitia per eam minimè intendi. Multis via est, Aulicis præsertim, haud insueta, qua alterius consiliorum explorationem & faciliorem exinde exitii promotionem quarant. Medium est alius, alienis opibus, quas tanquam suis florentiores, pro communi fere hominum more, iis male invident, eo melius fruendi, data per frequentio-

rem.

rem visitationem comessationum computationumque occasione. Gratiarum loco subsannationem tribuunt, quam Fratrem multis modis miserè exceptum, divitiis jam absumtis, turpiter prorsus derelinquunt, inopia aut discrimine fortè pressum, illorumq; auxilium imploraturum; ne vidisse volentes. *Vid. Dn. Schupp. Freund in der Noth p. 231.* Genus hominum certè pessimum, quod nullam conscientia, cui vulnus hac ratione infligitur gravissimum totius terrenæ prosperitas emplastrum non sanabile *Vid. Schupp. d. tr. p. 264.* curam habet. Dixeris non immeritò ejusmodi amicos cum B. Dn. Schuppjo fures temporis & pecuniæ *in Tr. Freund in der Noth/ p. 238.* Hinc maxima cuique solitudine cavendum, ne damnosis talismodi Fraternalitatis laqueis implicitus jacturam faciat haud reparandam. Alia lubens prætereo. Et ergo multo minus mirandum, veram per Fraternalitatem amicitiam non semper & ubique obtineri. Quis enim eas simulatas, ad circumveniendum alterum adhibitas, & cerevisiaras, aut vitreas tantùm non appellaverit. *Vid. Dn. Simon. de Jurib. pocul. c. 4. Blas. Multib. de Jur. potand. §. 21.* Cum autem hæc plerunquè intra nudos solummodò animi actus consistant, quæ iudicio humano non subjacent; *Vid. Dn. Stryck. Tr. de Jur. sens. Diss. X. cap. 4. n. 2. seqq.* Quilibet è contra non tantùm bonus, *l. 51. ff. pro soc. l. 18. §. 1. ff. de probat. c. dudum 16. c. ult. de presunt. nec velle, quod jure facere non potest, Menoch. L. IV. pres. 142. n. 7.* sed & eo animo fuisse præsumatur, qualem signa declararunt, *Menoch. L. VI. pres. 35.* sufficienterque indicatum pro vero habeatur. *Grot. L. 2. de J. B. & P. c. 4. §. 3. ibiq; Dn. Ziegl. Ideo vera per Fraternalitatem amicitia tam intenta, quam constituta existimatur, Vid. l. 156. l. 155. §. fin. l. 129. §. 1. ff. de R. I.* Nec dubium est amicitiam in actu hilaritatis hoc modo contractam ratam atque confirmatam subsistere posse. Positis enim omnibus ad veram & perfectam amicitiam requisitis, quo minus vera & perfecta sit, roburque suum habeat, computationes obstare non possunt *Vid. Dn. Simon. in Diss. de Jurib. poc. c. 4. add. Blas. Multib. d. l. §. 21.*

Effectus Po-
sitiv.

XXIV. Conciliatur ergò per Fraternalitas pactum *arctior inter ineuntes amicitia & affectio.* *Alber. Gentil. de J. B. L. 3. c. 18. Wehner. Observ. Pract. voc. geschworne Brüder.* Hinc jura ratione affectionis inter veros Fratres statuta, inter hos quoque obtinebunt *l. 5. ff. de donat. Tiraquell. de pæn. temper. caus. 22. n. 23. Barbosa. Locuplet. L. 1 c. 57. ax. 7. & 9. ibiq; alleg. Conf. l. 50. §. 3. de legat. l. 19.*

l. 14. de dot. preleg. l. 10. §. 1. de vulg. & pupill. subst. Et sanè in
contrahendo matrimonio pro arbitrio in majorem fidem eos cete-
ri Fratres adhibere possunt, l. 22. de nupt. non tamen tenentur in-
viti, arg. d. l. nec eorum consensum explorare. Vid. Dn. Carpx.
Jpr. Confist. L. 2. d. 45. seq. An autem de Studio Almaz hujus
Aldorffinæ cum puella forte, cujus inopinato amore ducitur,
nuptias inituro, idem dicendum sit, quaritur? videtur quod non,
dum non nisi consentientibus amicis, quales per Fraternitatem facti
sunt matrimonium contrahere, expressa Universitatis Lege XVI.
prohibetur. Verùmenimverò cum sententia potius legis & mens
quam verba sint spectanda, l. 17. de LL. l. 13. §. 2. de excus. tut. l. 3.
§. 9. in fin. de adim. leg. l. 7. §. ult. de supellect. legat. eaque cogna-
torum tantum consensum intelligat; hinc verbi Amicorum lati-
tudo ad illos quoque est restringenda, Dn. Strauch. Diff. Just. I.
aph. 15. ut adeo nostrum assertum ad Studiosos hujus Almaz bene
extendatur. Pariter ejusmodi Fratres relictis demortuorum li-
beris, quod alias ad extraneos non multum spectat, arg. l. 1. ff. de
jurisd. tutores petere possunt, l. 2. pr. qui pet. tutor. Tiraqu. d. l. n.
56. ubi addit, & tunc, dum datur tutor aut curator, cum consangui-
neis amicos vocandos esse. Quod an juri civili conveniat, non
disputo; dixerim tamen Magistratum non malè facturum, si de-
functi amicos, tutorem liberis ejus constituturus, quandoq; hac in-
re interroget.

XXV. A Personis ad Res devolvor; quarum Dispositio est vel
inter vivos, vel mortis causa. Hæc vel Hominis, ut in ultima vo-
luntate, vel Legis, ut in successione ab intestato. Jam de ultima vo-
luntate. Et certum est, quod hi Fratres, si testamenti factionem ha-
beant, §. 4. 7. de hæred. qual. & differ. se invicem in testamento per-
inde, ut alios, hæredes instituere possint, l. 49. §. 1. ff. de hæred. instit.
ita ut sub appellatione Fratrum naturalium expressè nominati et-
iam admittantur, l. 58. §. 1. ff. d. t. cum falsa demonstratio non ali-
ter vitiet institutionem, quam si involvatur error personæ, l. 4. C.
eod. d. l. 58. §. 1. l. 72. §. 2. de condit. & demonstr. Dn. Struv. ex. 33.
tb. 8. n. 4. quanquam Fratribus simpliciter vocatis non intelligen-
tur, l. 7. C. de hæred. inst. Quid vero si testatori nulli sint Fratres na-
turales, an Fratribus nihilominus institutis, hæreditas ad ejusmodi
compotatorios pertinebit? Putarem non pertinere; cum ex insti-
tutione de certa hæredis persona non constet, qualis non valet, l.

62. §. 1. de hered. instit. Secus tamen est, si Titium heredem institue-
rit, pluribus ejus nominis existentibus, ut is intelligatur scriptus,
qui Fraternitate Compotatoria inter plures istos Titios testatori
fuit conjunctus; cum amicitia & affectio declarat nominis obscu-
ritatem in testamentis, juxta Roman. in l. 21 ff. qui testam. fac. poss.
allegante Gothofr. ad d. l. 62. §. 1. lit. k. Menoch. L. 4. pres. 25. n. 12.
seqq. Quin testimonium ferre queant, nullum est dubium, §. 6. §. 9.
J. de testam. ordin. tam in testamento scripto, quam nuncupativo.
Dn. Strauch. Diss. Just. IX. aph. 19. etiamsi legatum ipsis fuerit reli-
ctum, §. 11. J. d. t. Dn. Strauch. d. l. Vid. Dn. Carpz. p. 3. c. 3. d. 33. n. 6.
Hæreditas testamento relicta quandoque acquiritur, quandoque
omittitur. Acquisita hæreditate, si res testatoris propria relicta
sit Fratri Compotatorio per legatum, nullum est dubium, quin e-
legatario omnino debeat præstari, §. 4. J. de Legat. quamvis existi-
met legans esse alienam, §. 11. J. d. t. in cujus rationis ab Imp. data
veritatem Bachov. ad §. 4. J. de legat. n. 3. inquit, quam ab eo im-
probatam defendere nititur. Dn. Strauch. Diss. Just. X. aph. 3. idem
juris est in re hæredis legata, d. §. 4. J. de legat. l. 67. §. 8. ff. de le-
gat. 2. Menoch. L. 4. pres. 117. De eo dubitatur, si testator Fratri
Compotatorio rem alienam ignoranter legaverit, an hæres eam
præstare cogatur? Sed rectius hoc affirmandum putarim, per l.
10. C. de legat. cujus ratio in affectione erga personam posita hic
quoque locum habet. Non enim solam affectionem ex sanguinis
conjunctione desumptam, quæ exceptio confirmaret regulam in
casibus non exceptis l. 12. §. 43. ff. de instr. vel instr. legat. sed & ali-
am ei similem hæc lex in verb. vel uxori, vel alii tali persona, ad-
mittit. At plerumq; major & sincerior solet esse erga amicos, quam
consanguineos & affines, affectio, arg. l. 58. §. 1. ff. de hered. instit.
Mantic. L. 6. de conjectur. ult. volunt. tit. 11. n. 24. Barbof. Locupl.
L. 1. c. 57. ax. 9. Ergo alteram de non gravando hærede præsumtio-
nem §. 4. J. de legat. l. 67. §. 8. ff. de legat. 2. hæc vincit facitque,
ut præsumatur testator cum onere hæredis legaturus fuisse, quam-
vis rem esse alienam scivisset, d. l. 10. C. de legat. Et ita expressè
ad amicum h. l. extendit Tiraquell. ad l. 8. voc. libert. n. 95. C. de
revoc. donat. & in Fr. de pen. temp. caus. 22. n. 30. ubi plures alle-
gat. Mantic. d. l. add. Dn. Carpz. L. VI. Resp. 28. n. 6. seqq. Accedis
quod ut alios actus, l. 80. de V. O. l. 67. de R. I. Ita præcipuè
ultimas voluntates interpretari debeamus, ut valeant, l. 12. ibi-
que Bronchorst. d. R. I. cum nihil magis humanitate conveniant, l. 1.
C. de

C. de SS. Eccles. & publice interfit, l. 5. test. quemadm. aperian.
verisimiliumque sit, testatorem actum validum potius, quam
frustratorium facere voluisse, l. 109. d. leg. 1. l. 12. ff. de reb. dub.
Hinc hæres eam redimere, si pretio possit, l. 14. §. fin. de legat.
3. l. 31. §. 4. de fideicom. libert. fin: æstimationem dare tenetur, §. 4.
7. de legat. d. l. 14. §. fin. quam iudex æstimabit l. 30. §. 6. de legat. 3.
Strauch. Diss. Just. X. apb. 3. Cui consequens est, ut hæres etiam rem
creditori obligatam, & à testatore ignorante relictam, luere cogatur,
§. 5. 7. de legat. nisi contrariam defuncti voluntatem ostendat. l.
6. C. de fideicom. Manz. Special. Amicitia exempl. 25. Et hæcenus
dicta procedunt non tantum in testamento solenni, ex quæ hære-
ditas acquisita, sed & omiſſa hæreditate, imo & testamento minus
solenni confecto, quamvis neutri testamento clausula codicillaris sit
adjecta, ut Fratres defuncti Compotatorii nihilominus legata pete-
re possint, si verum est, quod ardor liciti amoris habeat vim clausu-
læ codicillaris, uti tradunt Alciat. ad l. 223. §. 1. ff. de P. S. n. 3. Tiraqu.
Tr. de pœn. temp. c. 22. n. 27. Caroc. de excuss. bonor. p. 1. qu. 13. X. qu.
princ. n. 33. & Durant. de art. testand. t. 6. caut. 2. n. 7. p. m. 238. qui
exinde tanquam remedium quoddam, hæreditate non adita, reli-
cta consequendi Legatariis commendat, ut probent iudici, se fuisse
testatori singulari amicitia junctos, add. Manz. d. l. ex. 21. seqq. atq;
Dn. Ludwell. Ex. 9. eb. ult. lit. f. in fin. ubi tacitam istam clausulam
codicillarem juri nostro parum convenire docet.

XXVI. Lustravimus hæcenus circa res Dispositionem Ho-
minis in ultima voluntate: sequitur aliam Legis in successio-
ne ab intestato, commodiori loco paulo inferius reservaturi.
Eam, quæ est inter vivos nunc aggrediemur. Sicut ergo se pri-
mum Habitatio, tertio Servitutum personalium species, ab usu
ædiutis distincta, §. 5. 7. de us. & habit. ibique Bachov. Dn. Eckolt. ad
ff. tit. de Us. & Habit. §. 2. Dn. Strauch. Diss. Just. VII. apb. 43.
quam qui habet, amicum adeoque etiam Fratrem Compotatori-
um bene secum domum ducere potest, Tiraqu. d. tr. c. 22. n. 60.
Manz. de l. exempl. 34. Excipit hanc Donatio, quæ, cum sit de gene-
re permissorum, nemini liberum rerum suarum arbitrium haben-
ti est deneganda, nisi speciali lege prohibitus repetiatur, l. 43. §. 1.
ff. de procur. Dn. Stryck. Tr. de Jur. sens. Diss. II. c. 3. n. 5. Ea ergo ces-
sante, Fratres Compotatorii res, quarum est commercium, l. 9. §.
fin. de donat, tam mobiles, quam immobiles, modo in Saxonia ca-
ram

tam competente iudice fiat, etiam si admodum parvi sint pretii,
Dn. Carpzov. p. 2. c. 12. d. 19. Schulz. Synops. 7. de donat. lit. b. n. 2.
Dn. Strauch. Diff. Just. II. X. apb. 27. tam futuras quam presentes,
d. l. 9. §. 1. sibi invicem per donationem conferre possunt, *l. 5. ff. de
donat.* ut consistat, etiam si blanditiis ad eam fuerint inducti, *Bar-
bos. Locuplet. L. IV. c. 49. ax. 1.* quæ tamen donatio, ut regulari-
ter nunquam *l. 25. pr. l. 26. de probat. Dn. Eckolt. ad ff. rit. de Donat.*
§. 3. ita nec ex Fraternitate Compotatoria præsumenda, *arg. dd. ll.*
nisi cum hac benevolentia affectione concurrat causa favorabilis
& impensæ exiguitas. *Dn. Carpzov. L. V. Resp. 116. n. 14.* Hinc ali-
menta, *arg. l. 27. §. fin. de negot. gest. Manz. d. l. exempl. 13.* & im-
pensæ in curam, *arg. l. 13. C. eod. ac causa funeris, l. 14. §. 7. ff. de relig.*
Menoch. L. 3. pres. 33. n. 7. Fratris Compotatorii aut ejus filii, *l. 44. de
negot. gest. Hahn. ad Wesenb. de donat. n. 4.* præstita præsumuntur
donata. Idem est, de impensis in tutorum pupillis constitutionem,
eorumque suspecti postulationem, ab aliquo paterna amicitia du-
cto factis, *d. l. 44. ff. l. 1. C. de neg. gest.* maxime si erogans claritate
præstet, divitiisque abundet, accipiens verò tenuioris sit fortunæ,
l. 33. §. fin. de legat. 3. Hahn. d. l. Hinc nullam propterea habent re-
petitionem, nisi animo repetendi erogaverint, quem ab initio de-
clarare convenit, *l. 4. ff. l. 12. C. de negot. gest.* Illud adhuc addere
placet: Si Frater Compotatorius donationem simili Fratri absenti
factam ejus nomine absque mandato acceptet, an valida sit dona-
tio? Quod affirmandum, modo vivo adhuc donatore rata & grata
ab absente fuerit habita, *l. 24. ff. de negot. gest.* qua rati habitione
deficiente manea erit, nec morte donatoris superveniente confir-
mabitur, *arg. l. 9. §. 1. ff. de jur. dor. arg. l. 6. C. de donat. Dn. Carpzov.
p. 2. c. 12. de 19. & L. V. Resp. 62. n. 10. seq.* Alteri enim per alterum
non acquiritur, tam de Jure Canonico, *Schulz. Synops. 7. de inutil.
stipulat. lit. b. Strauch. Diff. Just. XIV. apb. 8.* quam Civili, *§. 4. 7. de
inutil. stipul. l. 38. §. 17. ff. de V. & O.* Vid. *Dn. Brunnem. ad l. 8. ff. de
pact. n. 22. Conf. Tiraqu. d. tr. c. 22. n. 10. seqq.* De Contractibus idem
dicendum: Quod nulli facultas contrahendi cum quovis, lege tacente,
unquam sit deneganda. *Dn. Stryk. de Jur. sens. Diff. II. c. 4. n. 10.*
Bene ergo Fratres Compotatorii inter se convenire & contrahe-
re possunt, *l. 38. ff. de condict. indeb.* Hoc fortè dubium, si unus a-
pud alterum præsentem & tacentem rem deponat, an ille depositæ
rei custodiam videatur suscepisse? Nimirum constat, depositum,
fieri,

feri mutuo contrahentium consensu traditione rei confirma-
to, §. 3. f. q. mod. re contr. Deponentis voluntas rei que infe-
cuta traditio hoc in casu in confesso quidem est. An autem de-
positarius præsens tacendo consenserit? Ac licet præsens & ta-
cens in onerosa ac inutilia, qualis est obligatio, *pr. J. de autor. tut.*
consensisse non præsumatur, *l. 8. §. 1. de procurat. l. 5. de S. P. U.*
l. 8. §. 15. ff. quib. mod. pign. Menoch. L. 2. pres. 74. n. 8. Dn. Car-
proz. L. VI. Resp. 101. n. 15. Dn. Roman. de Feud. cap. 12. §. 7.
fallit tamen in conjunctis amicitia & familiaritate, ut ex tacitur-
nitate præsumatur consensus, uti post alios à se allegatos docet
Menoch. L. 6. pres. 99. n. 36. quæ cum & inter eos intercedat, hæc-
que obligatio non adeo onerosa sit, dum rei tantum depositæ asser-
vationem & solius doli ac latæ culpæ præstationem involvit §. 3.
J. quib. mod. re contr. l. 32. ff. l. 1. C. de pos. l. 1. §. 5. de O. & A. Dn.
Eckolt. ad ff. rit. depos. §. 7. hinc alter omnino in depositum consen-
sisse, adeoque ad id, quod ejus est naturæ, faciendum obligatus di-
cendus erit, *Conf. Menoch. all. l. n. 16. Tiraqu. d. l. caus. 22. n. 56.*
quem sequitur *Manz. d. l. exempl. 32.* An autem Fratribus hujus-
modi invicem contrahentibus fraus & simulatio subesse præsuma-
tur? Vid. *Tiraqu. d. l. n. 53.* Imo non saltem ipsi inter se contrahe-
re, sed & pro se invicem intercedere proterunt fide jubendo, modò
sint idonei, *l. 3. fidejuss.* quod tamen animo donandi factum non
præsumitur. *arg. l. 25. sq. de probat. l. 4. in fin. ad Sc. Trebe. Præ-*
terquam enim, quod nemo suorum præsumatur prodigus *dd. l. ini-*
qvum est, ut alicui officium suum sit damnosum, *l. 7. ff. test. quem-*
ad. ap. quod alias per fidejussionem præstitit haud exiguum, dum
alteri sine ea pecuniâ non facile credita fuisset. *pr. J. de fidejuss.* Ita
enim homines hodie sunt, ut de cujusvis fide dubitantes non nisi
tripliciter muniti quicquam credere soleant. Satis autem abunde-
que sufficit, vel in una specie amico suo consuluisse *l. 39. §. 2. de*
admin. tut. l. 20. C. de neg. gest. Solutam ergò exinde pecuniam a-
ctione repetere potest. *§. 6. J. d. t. l. 10. §. 11. l. 20. §. 1. ff. mand. nisi*
ei remisit l. 26. de probat. aut modica fuerit, in qua præsumitur
animus donandi, *Dn. Carpz. L. V. Resp. 146. n. 14.* nisi circumstan-
tiæ, fortè fidejussoris qualitas, *l. 18. ff. de adimend. legat.* aliud sua-
deant. Nec rarum est, ut amicos negotiis suis adhibeant homines,
l. 21. ff. de usur. l. 10. pr. de ann. legat. ne de vi in iis sibi inferenda me-
ruendum habeant. Et hinc est, quod Fratrum Comptatoriorum

praesentia omnem metus praesumptionem excludat, l. 35. C. de trans-
act. Rosbach. in Prax. Civil. t. de conjunct. person. n. 19. Tiraqu. de
pen. temper. c. 22. n. 51. si sufficiens esse potuerit ad resistendum vio-
lentiae illius, qui de ea arguitur; alias secus videtur, ubi persona e-
jusmodi est, ut inferre valuerit motum etiam praesentibus amicis,
Menoch. L. 3. praes. 128. n. 9. aut enormis intervenerit laesio: Menoch.
d. l. n. 8. Conf. Dn. Carpz. p. 2. c. 15. d. 18. Obligationes constitu-
tas varii sunt tollendi modi, circa quos certum est, quod solutione
rite facta, quam explicat Dn. Eckolt. ad ff. tit. de solut. §. 3. Dn.
Strauch. Diff. Justin. XVII. aph. 2. sqq. Dn. Carpz. p. 2. c. 28. d. 11. sqq.
Fratres Fratrem Compotatorium debitorem non tam scientem,
quam etiam ignorantem & invitum ipso jure liberet, pr. f. quib.
mod. toll. obl. ibiq. Bachov. n. 2. l. 23. l. 53. de solut. l. 17. C. eod. l. 39. de
negot. gest. cum nihil intersit creditoris, a quo ipsi debitum depen-
datur, quo accepto, obligatio consumatur perimaturq; necesse est,
Bachov. d. l. Dn. Eckolt. d. l. §. 5. in fin. Quanquam postremo casu
nihil ab eo repetere queat, l. 53. mand. l. fin. C. de negot. gest. cum sibi
imputare debeat damnum exinde emergens. Illud quaeritur: An
Fratre Compotatorio in periculo vitae constituto, nisi decemta
solverit, eorum contra ipsius prohibitionem solutorem a jamjam
liberato detur repetitio; Quod affirmatur. Nullus enim suae libe-
rationis media prohibere potest. l. 6. de appellat. ibiq. Dn. Brunnem.
n. 1. quoniam nemo est membrorum suorum, multo minus vitae,
Dominus, l. 13. pr. ad L. Aquil. ut adeo nulla prohibitio intercessisse
videatur, arg. l. 5. C. d. LL. Et cum captivus reversus alienationem
bonorum, ipsius redimendi causa injuste factam, ratam habere co-
gatur, aut Si captivi. C. de Episc. & Cler. quidni & hic decemta
reddere obstrictus erit? dum eadem liberationis & publicae utili-
tatis, cujus sane interest homines viventes conservari, l. 7. §. 3. de
bon. damnat. arg. l. 14. §. 13. de religios. & sumt. ratio subit. l. 32. ad
L. Aquil. Quinimo minus hic est, dum commodo suo solutionem
facere potest, ubi illic etiam amabilissimarum rerum alienationi
contravenire nequit, d. auth. Et ita expressè in amico tenet Caroc.
de excuss. bonor. p. 2. qu. 22. n. 5. & 11. Quare non tam hoc, quam a-
lia omnia credita Fratres Compotatorii ex se invicem exigunt, pr. f.
d. Actio non tamen ultra id, quam quod facere possunt, ex aequita-
te condemnandi videntur; Quanquam ex Jure Justiniano benefi-
cium competentiae Fratribus Compotatoriis plane denegandum
sit,

fit. Sed cum idipsum benignitas Interpp. omnibus debitoribus casu inopinato de paupertatis hodie accommodaverit, *Manz. in Patr. Deb. dec. 3. qu. 2. Dn. Carpz. in Asyl. Debit. pos. 76. n. 356. seqq. & ex eo Magnif. Dn. Swendend. ad Fibig. Proc. p. 1. c. 2. m. 3. §. 9. sine dubio nostris quoq; Fratibus tribuendum erit; modo non ipse arctor pauper sit, cui non suppetat, unde se alat, secundum Dd. uti refert Dn. Strauch Diff. Just. XXIX. aph. 12. Quanquam ubi ad meliorem fortunam pervenerint, denuo pro residuo poterunt conveniri, l. 8. C. solut. matrim. in quem eventum nuda repromissione cavere debent. l. un §. 7. C. de R. U. A. l. 63. §. 4. pro soc. l. 47. §. 2. de pecul. Nimirum obsolevit laudabilis ille Græcorum maximeque Atheniensium mos, quo certa juvenum amicorum coiverant collegia, qui civi vel amico ad deteriore fortunam lapsa mutuum quoddam gratuitum, rebus ad feliciorum statum hoc beneficio redactis, in eadem quantitate, fortuna adversa permanente, planè non reddendum, conferrent. Vid. *Alemann. Diff. de eo, qui ad mel. fort. perv. c. 3. sect. 1. tb. 18.* Sapissimè invitus usuram hujus beneficii competitæ alteri concedas, vel ultimam panis micam ori ejus extracturus, eoque libentius habiturus, quo citius à fortunacione facto reliquum exigere possis.*

XXVII. Jam quid juris sit de Fratibus Compotatoriis circa Judicialia subjiendum. In judicio quovis sunt Personæ ibi versantes vel Principales, vel Accessoriæ. Ille Actor, Reus & Judex, quem suspectum reddit Fraternitas Compotatoria l. 10. ff. de jurisd. arg. l. 9. de liber. caus. Indeque ob eam non solum delegatus, sed & ordinarius magistratus recusari potest d. l. 10. l. 4. C. de jurisd. Nov. 96. c. 2. c. 61. X. de appell. Dn. Struv. ex. 9. tb. 11. Dn. Strauch, Diff. Justin. XXI. aph. 5. Donell. L. XVIII. c. 25. ibiq; Hillig, lit. p. seqq. in toto etiam quandoque Collegium, Vid. Dn. Carpz. L. II. Resp. 11. n. 22. quanquam alias idipsum tanquam suspectum recusare vix conveniat. Dn. Strauch. d. l. Dn. Struv. Jpr. L. 4. tit. 6. aph. 2. non tam ante, quam etiam post litem contestatam, si Fraternitas nova l. 17. ff. de judic. aut noviter nota sit, c. 4. X. de except. Dn. Brunnem. ad l. 32. §. 14. n. 4. ff. de judic. Dn. Struv. ex. 9. tb. 11. modo scripto expresse comprehensa probetur. l. 16. l. fin. C. de judic. c. 39. X. de offic. deleg. alias injuriarum tenetur. Dn. Carpz. p. 4. c. 42. d. 8. add. Dn. Brunnem. d. l. n. 6. Limitatur tamen, ut suspectus non sit, adeoque recusari nequeat, sit judex cum utroque Fraternitate sit junctus, pro-

propter intercedentem erga utrumque affectionis paritatem l. 67.
§. 1. de R. N. c. postremo. 36. X. de appell. Marant. in Specul. p. 6. tit.
Et quandoq; appell. n. 30. p. m. 479. Et utrobique arbitrium iudicis
admitto. Vid. Dn. Brunnem. ad l. 3. ff. de test. n. 6. Personarum ac-
cessoriarum aliæ Judici accedunt, aliæ Litigantibus vel interveni-
endo, vel patrocinando, quales Advocati & Procuratores. Dn.
Strauch. Diff. Justin. XXIII. aph. 18. seq. Hi sunt, qui alienam litem
mandato Domini in iudicio persequuntur. l. 1. pr. ff. de procur.
Quod mandatum in quibusdam ex affectione præsumitur, ut citrà
aliud cum cautione de rato admittantur, l. 35. ff. l. 12. C. de procur.
modo causa speciale mandatum non requirat. l. 27. de minor. Dn.
Struv. ex. 7. tb. 28. vel conjunctæ personæ voluntas apertè non re-
pugnet. l. 40. §. fin de procur. An autem de amico, adeoque Fratre
Compotatorio idem dicendum sit, ut in eo præsumatur, sicque
sine eo pro Fratre ad agendum admittatur? maximè inter se Dd.
controvertunt. Affirmativam tenent inter eos, quos mihi hæc-
tenus videre licuit, Alciat. ad l. 223. §. 1. ff. de V. S. n. 4. Tiraqu. de pæn.
temp. c. 22. n. 34. Hillig. ad Donell. L. 18. c. 12. lit. k. B. Tabor. in Barbof.
Thes. Locupl. L. 1. c. 57. ax. 2. Manz. Spec. Amicitia ex. 2. Negativam
contra propugnant Gail. L. 2. de P. P. c. 10. n. 28. Vultej. L. 2. §. 7.
Rom. c. 30. n. 39. Berlich. p. 1. concl. 14. n. 41. ibiq; allegati. Fortassis
de eo non est magnopere laborandum, cum, teste Gail. d. l. §. L. 1.
Obs. 133. n. 2. in foro & praxi non observetur. Dn. Eckolt. ad ff. tit.
de usur. §. 4. Sane Jus Saxonicum Fratrem Compotatorium pro
Fratre sine mandato non admittit, nulla sanguinis ratione, in qua
mandati & rati habitationis præsumtio ponitur, inter eos interce-
dente, juxta Ordin. Proc. Judic. tit. 7. §. 2. vers. des gleichen Geit
halben die Blutsverwandten. ibiq; Dn. Martin. n. 12. Dn. Carpz.
p. 1. c. 1. d. 29. in quo convenit cum Jure nostro Lusatico. Vid. Ord.
Proc. Sup. Lusat. p. 4. §. 3. vers. Oder daß Er eine solche d. Imputa-
bit ergo sibi, si absq; mandato comparere & jura proponere ausus,
remotionem suarum positionem, parte adversa etiam non petente,
poenamq; quinquem Joachimicorum meruerit. Ordin. Judic. d. tit.
7. §. 1. vers. und da es geschehe. Dn. Carpz. p. 1. c. 1. d. 26. Ordin.
Proc. Sup. Lusat. p. 3. t. von Advocaten und Procuratorn. §. 6. Mul-
tò minus ergo mandato non instructus Fratris Compotatorii no-
mine arrestum petere, Ordin. proc. Judic. tit. 51. §. 9. ibiq; Dn.
Martin. n. 30. seqq. D. Carpz. p. 1. c. 29. d. 14. aut Leutationem Ap-
pella-

pellationemve interponere poterit, ut teneat, nisi eam alius infra de-
cendium ratam habeat. *Dn. Carpz. p.1.c.19. d.6. Dn. Brunnem. ad l.*
4.n.16. & l.23. n.1. ff. de appellat. De mandato verò, à Fratre Com-
potatorio tacite acceptato, vid. *Tiraqu. d.rr.c.22.n.56. & Manz. d.l.*
ex.31. Illud expeditum, quod Frater Compotatorius Fratris modò
causam justam, aut saltem probabilem, si alia non sit probabilior,
vel dubiam habeat, donec injusta fiat, *Vid. Naz. Diss. de Conscient.*
Advoc. c.4. Dn. Struv. ex.7. th.5. seq. advocatus esse possit contra
quemvis, etiam Magistratum, *Carpz. p.1.c.1.d.21. Brunnem. ad l.1.n.13.*
ff. de postul. Add. Eckolt. ad ff.1. de postul. §.5. & injuriantem, nisi uni-
cum fortè verbum multis mille thaleris æstimet, quod sæpius videre
licet; imò etiam certo casu contra proprios Parentes, salva conscien-
tia, Naz. d. Diss. c.3.n.6. seqq. & n.17. seqq. add. Dn. Stryk. de Jur.
sens. Diss. IX.c.4.n.32. seqq. Non tamen contra Principem, cum quili-
bet subditus ejus respectu se purè habeat passivè, nisi permissionem
prius impetraverit. *Naz. d. Diss. c.3. n.3.* Nec facile contra Domi-
num feudi, cujus est Vasallus, quia furat se non velle esse in consilio,
in quo agitur, ut Dominus aliquid perdat, *2.F.6. junct. c.un. §.1. vers.*
similiter 2.F.33. Dn. Brunnem. ad l.1. n.14. de postul. Hoc quaesitum,
sunt, an contra Fratrem compotatorium quis postulare possit? Ami-
citiæ quidem optime consulere videtur, qui penitus ejusmodi patro-
cinio abstinet, quum ea de facili in illo Processu oceano naufragi-
um pati possit; Attamen in foro conscientiae contra eum postulando
ejusmodi Frater non peccabit; cum nemo jus & justitiam admini-
strando peccare possit. Quinimo dixerim, eum potius peccare si à Fra-
tre Compotatorio inique lædi viderit alterum, & eius patrocinium
renuat aliorum inopia. Major enim justitiæ, quam amicitiae ratio est
habenda. Sit enim amicus Plato, sit amicus Aristoteles, magis tamen
amica debet esse justitia. Minus ergo dubii habet, quod ad illius su-
sceptionem à Principe vel Magistratu cogi possit, *l.7. C. de postul. Vid.*
Dn. Martin. ad Ordin. Proc. Jud. tit.3. rubr. n.7. Gail. L.1. obs. 43. Non
tamen tenetur patrocinium gratis præstare, *l.16. pr. ff. de ann. legat.*
nemine in conscientia proximo, cui facultates suppetunt, gratis in-
servire obstricto: nam quæ unius obligatio est ad officia, illa alteri-
us est ad remunerationem. Nec præsumitur illud gratis præstitisse,
arg. l.25. de probat. l.4. in fin. ad Sc. Trebell. nisi causa sit favorabi-
lis, quæ sine notabili ipsius incommodo modico labore expedita, *arg.*
l.44. de negot. gest. Mascard. de prob. concl. 555. n.57. Fraterq; com-
pota-

potatorius alias patrocinari non consuetus, quod tradit *Tiraqu. d. Tr. caus. 22. n. 78.* Hinc in aliis recte salarium petere potest, etiam si nihil conventum sit, *l. 1. §. 10. de var. & extraord. cognit.* & in causa succuberit, *l. 10. §. 1. ff. de neg. gest.* quod dolore forte denegatum, donec solvatur, tamdiu Acta salva conscientia poterit retinere, *Gail. L. 2. obs. 12. n. 3. Dn. Carpz. p. 2. c. 25. d. 23.* Quanquam æquitatis ratio cum eo debeat deducere, ut viso Fratrem succumbentem haud leve exinde damnum contraxisse, de salario non adeo rigide cum eo agat, opibus præsertim haud adeo magnis instructo. Cæterum rerum veritate in judiciis plerumque ex probatione dependente, quæ vel per instrumenta fit, vel per testes: disquirendum erit, quid de Fratris Compotatorii testimonio sit habendum? Et sane sibi invicem testes esse non repelluntur, cum nullibi specialiter prohibiti reperiantur, *l. 1. §. 1. ff. de testib.* licet omni exceptioni majores non sint, & fides eorum per fraternitatem contractam, provenienteq; exinde amicitiam & affectionem minuat, *l. 3. pr. d. testib. Dn. Struv. ex. 28. th. 39. Hahn. ad Wesenb. de testib. n. 7.* nisi utrinq; eadem sint juncti *Dn. Carpz. p. 1. c. 16. d. 56.* aliterve veritas haberi nequeat tam in causa civili, quam criminali. *Dn. Carpz. ad d. c. d. 73. & p. 4. c. 8. d. 9. n. 3. Dn. Struv. ex. 28. th. 41.* aut ex conditione personæ, quod sit gravis & fide digna, ea exceptio tollatur. *Dn. Brunnem. ad l. 3. n. 5. ff. d. Test. add. Carpz. p. 1. c. 16. d. 53. Dn. Eckolt. ad ff. tit. de Test. §. 3.* Ideoque quanta fides his testibus adhibenda, judiciis arbitrio committendum. *Dn. Brunnem. ad d. l. n. 6.* Pariter contra se invicem non tam volentes admittuntur *l. 4. ff. de testib.* quam etiam invitum in civilibus, tum criminalibus testimonium dicere coguntur. *l. 16. C. eod. Brunnem. ad d. l. 4. n. 2. Dn. Carpz. p. 1. c. 16. d. 47. 50. seq.*

XXIIX. Restat, de *Delictis* nunc agamus. Videbimus confusionis evitandæ gratia primum delicta in Fratrem Compotarium *ab alio* commissa, eorumq; vindicationem, ubi in genere notamus: Quod ad possibilem eorum omniumq; aliorum incommodorum & periculorum declinationem, mutuam vicissim defensionis & auxilii præstationem sibi invicem Fratres hujusmodi teneantur. *arg. l. 4. C. de castr. pecul. Vid. l. 7. pr. de capt. & post l. xv. etiam si ab iis non fuerint requisiti, arg. c. un. §. adhec. 2. F. 28. nisi cui arctiori obligatione sint devincti. Vid. Osiand. ad Grot. L. 2. c. 1. th. 9. obs. unic. Roman. de Feud. c. XI. §. 7. seq.* Quanquam hoc posteriori casu non repugnarem, si quasi mediatoris vice functi de amicabili inter eos concilianda compositione laborarent. Quin potius injustus Fratris Compotarii in discrimine vi-

te

te constituti aggressor salva conscientia, & prorsus impune occidi potest, modo fiat cum moderamine inculpatae tutelae. *Dn. Strauch. Diff. Just. XXIX. apb. 7.* de qua late præter alios agit *Schulz. Synops. J. de L. Aquil. lit. f. atq. Dn. Struv. de vind. priv. c. 4. apb. 1. usq. ad 8. ibiq. alleg. Melin. de Just. & Jur. tom. 4. tr. 3. disp. 11. & seqq.* Imo non tam potest, quam etiam debet, adeo ut eum non defensum ab aggressore interfici passus extraordinariam, puta relegationis, incarcerationis, aut pecuniariam poenam incurrat, dummodo hoc sine proprio periculo & robore facere potuerit, ordinata enim charitas incipit à se ipsa, secundum *Berlich. p. 4. concl. 12. n. 45. add. D. Osiand. ad Grot. L. 1. c. 5. tb. 2. & 3. Tirag. d. tr. caus. 22. n. 43. seq.* Nequeunt tamen ob injuriam Fratri absentis factam alapæ aliave verbera proferenti infligi, nec magis de ea judicio agi, non obstante, *l. 1. §. 3. ff. de injur.* in qua affectus intelligitur talis, qui certam quandam domesticæ societatis speciem præ se fert & informat, i. e. maritalem. Vocabulo enim potestatis societatem herilem & paternam, affectus verò appellatione maritalem complecti voluit *J. C. Jus.* quemadmodum rectè explicat *Dn. Eckolt. ad ff. tit. de injur. §. 1.* Hinc etiam Frater consanguineus ob injuriam Fratri illatam injuriam agere impeditur, multo magis ergo Compotatorius. *Dn. Brunnem. ad l. 1. num. 5. ff. de injur. Dn. Carpr. decis. 23. add. Dn. Struv. ex. 48. thes. 57.* Quanquam quodammodo excusandi sint, si post frustraneas de abstinendo ab injuriis admonitiones, ex dolore manibus aut ori suo aliquid indusserint, cum difficillimum sit iram ex justa causa proveniente temperare, *l. 38. §. 8. ff. l. 4. C. ad L. Jul. de adult. Farinac. Prax. Crimin. qu. 91. n. 38.* & amico cum causa petrata mitius semper punienda, juxta *Tirag. d. Tr. caus. 22.* Sequuntur delicta inter Fratres Compotatorios à se invicem commissa. Constat, furtum non fieri, si quis putans Dominum consensurum rem alienam contrectaverit: quanquam non quævis præsumptio voluntatis sufficiat, sed quæ in quadam probabilitate consistit, qualis etiam est ex amicitia & familiaritate per Fraternitatem contracta, *Brunnem. ad l. 46. n. 1. ff. de Furr. Strauch. Diff. XIX. apb. 5.* Neq; interest, rem illam jam ante voluntate Domini teneat, qua ultra limites initio dictos utatur, *§. 7. l. de oblig. que ex del. l. 76. pr. de furt.* quanquam hic præsumptio voluntatis facilius admittatur. Vid. *Brunnem. d. l. n. 2. Bachov. ad §. 7. J. de Obl. ex del. an domino subtrahat & amoveat, l. 46. §. 7. de furt.* modo eam rem alias dominos concedere solitus erat, nec dolose fuerit factum, *Bachov. d. l.* quod judex ex circumstantiis, v. c. die an nocte amoverit &c. æstimabit.

Bachov. d.l. Dn. Strauch. Diff. Jus. XIX. 5. Ceteroquin re valorera
quinque solidorum excedente affectu furandi dolose subtrahita, Vid.
Dn. Carpz. p. 4 c. 32. d. 1. § 4. Fraternalitas compotatoria à poena su-
spendi furem non liberabit; etiam in Saxonia, cessante consanguini-
tatis & affinitatis ratione, propter quam alias nonnulli à poena furti
ordinaria eximuntur *in Constit. pecul. juxta cum aliis certis de causis,*
forte ne poena levitate homines ad perpetrandum facinus invitarentur
§. 8. in fin. J. de obl. qua ex del. l. 20. C. furt. publice non edita relata
tamen à D. Carpz. prax. crim. q. 82. n. 42. add. Eund. p. 4 c. 38. d. 3. seqq.
Quamquam juris sui persecutionem privatam, ut quivis alius, ita &
Frater Compotatorius remittere possit, *l. pen. C. d. pact. Bachov. ad §.*
7. J. de obl. qua ex del. Eadem fere ratio est circa injurias, quod Fra-
ter Compotatorius de injuria in alterum illata in dubio non tenea-
tur, cum in amico animus injuriandi non praesumatur, juxta *Fari-*
nac. Prax. Crim. q. 105. n. 147. § Berlich. p. 5. conclus. 60. n. 7. sine quo
nulla est injuria, adeoque; nec actio *l. 3. §. 1. ff. de injur. nisi dicte factave*
per se contumeliosa sint atrociora, *l. 5. C. de injur.* quibus tamen si ani-
mum injuriandi abfuisse praetendat, & probare nequeat, ei, praesumpti-
one ex confraternitatis pacto suffulto, judex deferre potest purgatio-
nis juramentum, *Gail. l. 2. obs. 106. n. 3.* in quo alias facilis esse non de-
bet, *Gail. d. l. n. 5. Dn. Carpz. L. II. Resp. 66. § 67. n. 6 seq.* Illud certum,
nullam fieri injuriam, si Fratres Compotatorii sese fuissent, & in nu-
mero singulari compellent, etiam si alter in dignitate & honore ma-
ximo sit constitutus. Et hinc est, quod communiter *Dukbrüder* di-
cantur, vid. *Berlich. p. 5. concl. 69. n. 76. seqq. Dn. Eckolt. ad ff. tit. de in-*
jur. §. 5. Dn. Lauterbach de fing. Fratr. Jur. p. 1. §. 6. n. 4. Quamquam
haud raro sint, qui non leviter, licet tacite ea appellatione offendantur,
aliis praecipue occupantibus: Se amplius non esse, qui fuissent! Tem-
pori ergo & personae quandoque; inserviendum. Restant delicta à Fra-
tre Compotatorio in alium commissa, eorumque vindicta. Scilicet
an causis criminalibus proceditur vel ordinarie per Accusationem,
vel per Inquisitionem *Dn. Brunnem. in Process. Inquis. c. 1. n. 1.* Quaeritur ergo,
an Fratres Compotatorii se invicem de crimine commiss-
o accusare possint? Quod affirmatur, sive magnum illud & capita-
le sit, sive leve nec capitale, cum inter prohibitos non reperiantur, *l. 3. seq. ff. de accus.* Neque enim sanguine inter se sunt conjuncti, quibus
magnorum criminum accusatio est interdicta. *l. 13. l. 18. C. de his qui*
accus. non poss. Et ira expresse *Tiber. Decian. Tr. Criminal. L. 3. c. 13. n. 21.*
tenere dicit Dietherr. in conc. Besold. Thes. Pr. 700. Brüderschafft.

Ne-

Nequeunt tamen alterius uxorem adulterii accusare, cum extranei plane repellantur, l. 30. C. ad L. Jul. de adult. Brunn. ad l. 26. ff. eod. quod & in praxi servari testatur Habn. ad Wesenb. eod. n. 11. Sed rarior hodie accusationis est usus. Magistratus enim plerunq; ex officio inquirens, probato delicto, convenientem ei poenam delinquenti imponit, quam certa lege statutam ex ratione Fraternalitatis Compotatoriae minuere nequit; cum non aliter debeat judicare quam legibus, constitutionibus aut moribus proditum est. pr. J. de offic. Judic. Vid. Tiraquell. de poen. temper. caus. 16. Alciat. L. 1. d. V. S. n. 57. add. Dn. Carpz. p. 4. c. 32. d. 19. n. 7. seq. p. 4. c. 47. d. 13. & passim. Berlich. p. 2. concl. 22. n. 70. Illud adhuc addendum, quod Fratres Compotatorios, tanquam amicos, si corpora cruci aut rotæ affixorum deponant, pecuniaria saltem absque corporali, poena plectendos esse, tradant. Consult. consist. Saxon. p. 4. qu. 67. n. 3.

XXIX. Dixi arctiorum Fraternalitatis pacto amicitiam & affectionem conciliari. Tollitur ergo eo jam inito prior offensio. Hinc fit inimicitiarum reconciliatio. Quare tutor datus allegatione anteriorum inimicitiarum excusationem à tutelæ vel curæ onere non merebitur. §. 11. J. de exc. tutor. ibiq; Bachov. l. 6. §. 17. ff. eod. Pariter legatum & fideicommissum inimicitia gravissima, etiam culpa testatoris, l. 4. l. 22. de adim. legat. Mantic. de con. ult. vol. L. 12. t. n. 5. 9. Menoch. L. 4. pres. 170. n. 6. Brunn. ad l. 3. n. 7. ff. de adim. legat. interveniente tacite ademptum. l. 3. §. fin. ff. d. t. l. 9. pr. ff. de his que ut indig. reintegratum videtur. l. 4. ff. de adim. legat. ibiq; Brunnem. n. 1. Menoch. d. l. n. 13. Mantic. d. l. n. 18. ut illud Legatarius petere possit. §. 2. J. de legat. modo reconciliationem per Fraternalitatem initam haud secus ac inimicitiam hæres duobus testibus probaverit. Dn. Brunnem. ad d. l. 4. n. 2. add. Strauch. Diff. Just. X. apb. 16. De legato hætenus dicta etiam in donatione mortis causa obtinent. Menoch. L. 3. pres. 37. n. 16. seqq. Nec minus inducitur Injuriarum remissio. Si enim ex comestione, potatione aut lusu aliave amica confabulatione, sponte cum injuriante habita, remissio adeoq; injuria extincta præsumitur, Bachov. ad §. fin. J. de injur. n. 2. Dn. Carp. p. 4. c. 46. d. 8. Dn. Eckolt. ad ff. tit. de injur. §. 19. quidni de Fraternalitate Compotatoria etiam hæc dicamus? cum non tantum multi hætenus enarratorum actuum hic intervenire soleant; sed & arctior, inftar Fraternalitatis, amicitia intendatur constituturq; arg. §. 7. de ad opt. Sanè notatu dignum est festum Fraternalitatis Mahumetanorum d. 25 Novemb. quotannis celebrari solitum, quo sibi in vicem omnia delicta remittunt, teste Schulz. in der Ost-Indischen

nischen Reise-Beschreib. l. 3. c. 9. p. 170. Cessat ergo injuriam actio. §. fin. J. de injur. & promerita antea per injurias tam verbales, quam reales feudi privatio. c. un. §. 2. vers. porro 2. F. 24. Roman. de Feud. c. 15. §. 1. & 6. add. Dn. Carpz. p. 3. c. 27. d. 13. Quanquam non minus Vasallus se feudo indignum reddat, si cum inimico Domini Fratritatem contraxerit. 2. F. 57. l. 28. C. de inoffic. test. modo facta sit in perniciem detrimentum injuriam ejus, Roman. de Feud. de l. §. 2. cujus probatio Domino incumplit. Gothfr. Anton. Disp. Feudal. XI. th. 3. d. Sic enim & ipse inimicus Domini factus præsumitur. dd. text. Roman. d. l. Borcholt. d. Feud. c. 8. n. 121. Secus ergo est, si absq; præjudicio Domini, aut eo consentiente Fratritas contracta fuerit. Rom. d. l. Borcholt. d. l. n. 124.

Effectus
Neg.

XXX. Non tamen per Fratritas pactum tribuitur consanguinitas. l. 34. de pact. l. 8. de R. I. vocabulo consanguinitatis late accepto, ut & agnationem & cognationem sub se comprehendat. Almers manual. Jur. voc. consanguinitas. §. 1. & 3. Cessabunt ergo inter Fratres Compotatorios jura ratione sanguinis inter veros Fratres constituta. Hinc matrimonium hujusmodi Fratris cum simili sorore, aut fratris filia, & multo magis cum relicta ejus vidua sponsave non impeditur. §. 2. sq. J. de nupt. add. Dn. Struv. Jpr. 1. 2. t. 6. aph. 13. Et stuprata etiam vilis humilis, ac inops, Berlich. p. 5. concl. 38. n. 74. seq. à soluto Carpz. p. 4. c. 27. d. 2. hodie aut ducenda aut dotanda. Schulz. Synops. J. de Publ. Judic. lit. n. Dn. Carpz. LVI. Resp. 88. nisi hæc ipsi nupere recuset. Carpz. ad d. c. def. 1. alias dotem à Viro etiam post matrimonium cum alia contractum petere potest, Dn. Carpz. d. 3. Berlich. d. l. n. 84. non tamen Vasallus propterea feudo privatur, cum stuprum id non operetur. Gothfr. Anton. Disp. Feud. XI. th. 7. lit. f. Roman. de Feud. c. 15. §. 4. Idem est, si cum sorore Domini Compotatoria, etiam in ejus domo existente & nondum elocata, concubuerit. c. un. §. 2. 2. Feud. 24. multo minus ergo feudo privatur ob solum osculum ei impressum. Dotare sororem Compotatoriam, etiamsi aliter nubere nequeat, Frater plane non cogitur; cum ne naturalis & legitimus quidem ad id, nisi in subsidium germanæ aut consanguinæ teneatur. l. 12. §. 3. de admin. tut. ibiq; Dn. Brunn. n. 4. Eckolt. ad ff. tit. de jur. dot. §. 4. in fin. Sicbar. ad l. ult. n. 28. C. de dot. promiss. Neq; tutela relictorum Fratris defuncti liberorum legitima, neque cura ipsorum Fratrum ad Fratres hosce pertinet? cum nullum cessante sanguinis ratione, successione habeant emolumentum, secundum quod tutela regulatur, illisq; defertur, quos ordo successione tangit, §. unic. J. de legit. Patr. tut. l. 1. de legit. tutor. aut b. sicut. C. eod. Nov. 118. c. 5. Carpz. L. V.

L.V. Resp. 81. n. 9. Minus ergo furiosos, etiam in Electoratu Saxonico, *Carpz. L. IV. n. 61. n. 14.* custodire, aut si in propriis non satis habeant, alere tenentur. *Dn. Carpz. ib.* Quanquam miserrima eorundem conditio ad commiserationem curamque illorum habenda ut quemvis, ita magis amicos debeat commovere, ut ferre dubitem hos in conscientia securos esse, si eam negligant. Præterea Frater Fratrem Compotatorium in Academiis studentem de alio loco visitans privilegiis Academicis non gaudebit, nisi ratione promovendorum studiorum eum inviserit. *Carpz. LVI. Resp. 119.* Planè ab intestato sibi invicem non succedunt. *l. 7. C. de hered. instit. Tessa. dec. 113.* ubi in causa de Ruatis 1568. d. 7. Nov. à Senatu ita judicatum testatur; *Wehner. Observ. Pract. voc. geschworne Brüder. Carpz. de pact. confr. Saxon. Hass. c. 1. pos. 9.* Quare pro arbitrio in Testamento præteriri possunt, ut non habeant querelam in officiosi, etiamsi turpis persona fuerit instituta. *arg. §. 1. J. l. 27. C. de inoff. test. Muscul. de Confr. Illustr. th. 42. Carpz. d. l. Str. ex. 10. th. 11.* Diethery in cont. *Besold. Thes. Pract. voc. Bruderschaft.* nisi consuetudine aliud sit introductum, quæ omnino attendenda. *Tessa. d. decis. 113. n. 7.* Quid vero si pacta successoria simul inter eos fuerint inita? sane ejusmodi pacta de Jure Civili invalida esse, extra dubium est. *l. 19. C. de pact. Wehn. d. l. Carpz. p. 2. c. 35. d. 20.* Diethery *d. l. add. Dn. Præses in Discurs. Acad. de Martin. Leg. Salic. contr. c. 2. n. 45.* quanquam ratio adæquata dari non possit, nisi quod hæreditas & successio à jure dependens testamento & legibus deferatur. *l. 15. C. d. pact. conv. l. ult. de suis & legit. Bachov. Disp. miscell. c. 13. p. m. 156. Str. Diff. Just. IX. aph. 3.* Moribus tamen valere dicit *Dn. Struv. ex. 6. th. 44.* adeoque & eadem inter Fratres Compotatorios servanda esse concedit. *exerc. 10. th. 11. in fin. add. Gall. L. 2. Observ. 126. Carpz. L. V. Resp. 5.* Illud certum, parricidium in ejusmodi Fratrem Compotatorium non committi tam de Jure Civili. *arg. l. 7. sqq. ff. ad L. Pompe de part. quam Saxonico Nov. Aug. p. 4. c. 3.* Cessabit ergo pœna ei statuta, *l. 32. pr. ff. ad L. Jul. de adult. l. 31. in fin. C. de Episc. & Cler. nec feudum Vasallus propterea amittet, c. un. vers. item si. 1. P. 5.* quod multo magis obtinet, si similem Domini Fratrem occiderit, cum ne ejus naturalem & legitimum interficiens feudo privetur. *c. un. pr. 2. F. 37. Rom. de feud. c. 15. §. 4.*

XXXI. Tandem Fraternitas semel constituta obligationem ad amicitiam fratrum instar inter ineuntes colendam admittendosque effectus hætenus relatos producit naturalem, non vero civilem, nec consequenter actionem jure Civili efficacem. *l. 7. pr. & §. 4. l. 45. de pact.* Secus tamen erit moribus nostris, secundum quos ex quovis pacto actio competit juxta *Dn. Carpz. p. 2. c. 19. d. 17. n. 7. sq. c. 32. d. 10. n. 9. & p. 3. c. 5. d. 22. n. 2. Dn. Str. ex. 6. th. 17. Hahn. ad Wesenb. de pact. n. 9. Schulz. synopsis. 1. de Except. lit. a.* Quod & Juri Canonico convenire videtur, *capo 1. & c. 3. X. de pact. c. juramenti. 22. qv. 5. Hahn. Str. Schulz. dd. loc. Add. Dn. Stranch. Dissert. XII. ap. l. 10. Fratritatem alleganti incumbit probatio, l. 13. C. de*

probat. Vid. Mascard de probat. conclus. 813. cum sit qualitas foris eminens, quæ non præsumitur, nisi probetur: Idem concl. 85. n. 3. Fieri autem potest vel per duos testes. l. 12. de test. etiam mulieres. Mascard. d. l. n. 12. cum præter testamentum §. 6. l. de testam. ord. ibiq. Bachov. n. 2. & causas feudales 2. F. 32. in reliquis non prohibeantur. l. 38. de testib. l. 10. §. 6. qui testam. fac. poss. l. 8. ad L. Jul. Maj. modò ex sensu adaptato testimonii rationem reddant, ex qua illius certitudo demum judicatur. Dn. Stryk. Tr. de Jur. sens. proem. n. 28. sq. vel per instrumenta. Dubium enim non est, quin de Fraternitate inita publicum instrumentum confici queat; cum libero partium consensu fiat, adeoque ad voluntariam jurisdictionem pertineat, de qualibus omnibus, nisi lege aut statuto prohibitis l. 14. §. 3. C. de SS. Eccles. l. 29. circ. fin. C. de test. c. un. vers. callidis. 2. F. 55. recte conficiuntur instrumenta, Dn. Eckolt. ad ff. tit. de fid. instr. §. 5. Et conficere illud potest etiam similis Frater, vel uni tantum paciscentium junctus, ut vim probandi habeat, Vid. Eckolt. d. l. conf. sup. th. 27. circ. fin. An autem nominatione Fratris, qualis literis facta exemplum proponit Naz. in Diss. de Consc. Advoc. c. 2. n. 10. quasi possessio Fraternitatis causetur? Vid. Mascard. de Prob. conclus. 813. n. 5. Dietherr in contin. Besold. Thes. Pr. voc. Geschwistricht.

XXXII. At Fraternitas perpetua non est; Sed constituta rursus dissolvitur morte alterius Fratris, arg. §. 5. l. de Societ. Nov. 22 c. 26. ut ad hæredem planè non pertingat. arg. l. 65. §. 9. ff. pro soc. add. Bachov. ad d. §. 5. Inter vivos verò paciscentium dissensu. §. 4. l. quib. mod. toll. obl. l. 35. de R. l. & gravium inimicitiarum interventu, Muscul. de confr. illustr. th. 62. non tamen per controversias judiciales Id. ibid. quas amicabili modo componere iudex laboreat; quanquam partes ad id cogere nequeat, arg. l. 8. de collat. bonor. l. 3. C. de inoff. test. Carpz. p. 1. c. 1. d. 10. sq. Durare tamen Fraternitas semel constituta & exinde descendens amicitia præsumitur, donec dissoluta probetur. Mascard. de Probat. conclus. 85. n. 8. quod in simili me docuit sæpius laudatus Dn. Scharfchmid. in Colleg. Famil. Imp. Illustr. de Famil. Saxon. ax. 6.

Sed sufficiant hæc de Fraternitate Compotatoria in medium protulisse. Latiore & accuratioris ejus tractationem non tam propositam, quam jam dispositam temporis angustis prohibuit. Lapsus ergò in illis deprehenduntur forte non pauci. Sed homo sum. Sed juvenis sum. Ergo meæ fortis memor. B. L. eos benigniori, pro candore suo, iudicio emendabit. Nullibi errasse hominis non est. Nec hominis est, aberrantem opinionem in humano ingenio ausuque temerario æstimasse. Tibi verò DEUS optime, gratiosa Tua assistentia gratias persolvo & humillimas & sempiternas.

F I N I S.

Aldort, Diss., 1630/31

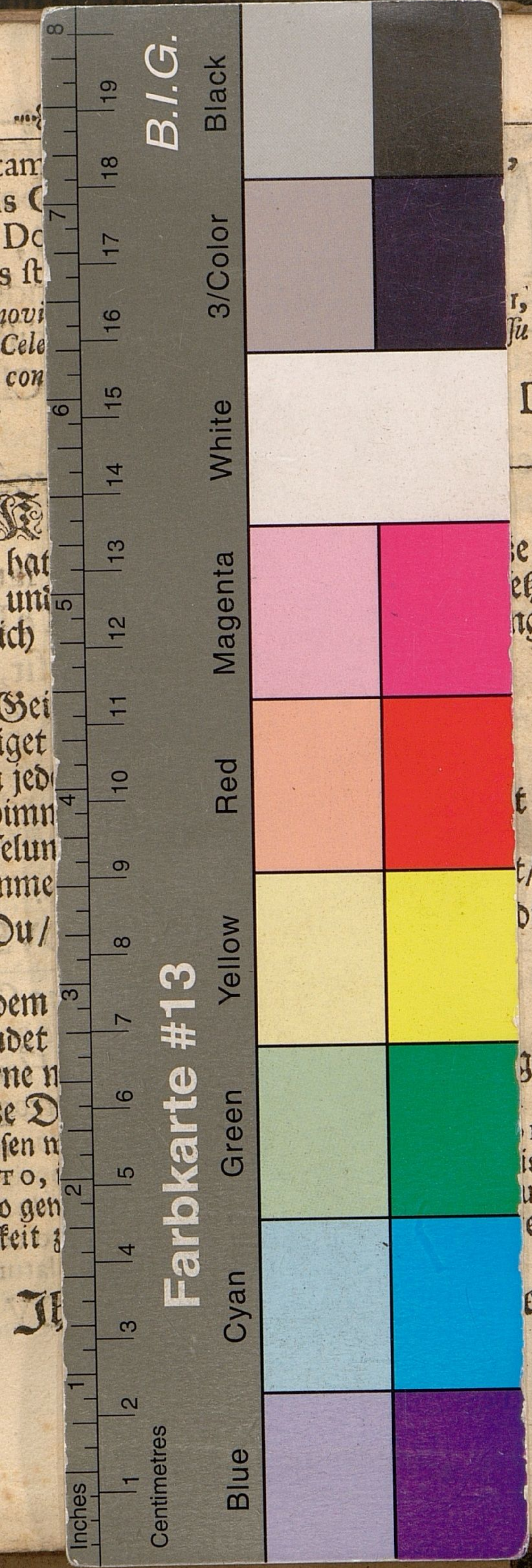
(x 261 3002)

V077

19

DA DOMINE INCREMENTUM!
DISSERTATIO JURIDICA

DE

1691 2°

FRATERNITATE
COMPOTATORIA,

Von der Schmauß-Brüderschaft.
PRÆSIDE

DN. HENRICO Bind / D.

Antecess. ac Consil. Noric.

*PATRONO ac PROMOTORE suo submissâ animi observan-
tiâ atatem suspiciendo,*

IN CELEBERRIMA ALTORFFINA

d. 18. August. ANNO M. DC. LXXXXI.

Placidæ Eruditorum Disquisitioni

publicè submissa

AB

AUTHORE

JOHANNE PETRO HENRICI,

Budisâ-Lusato.

ALTDORFFI

LITERIS SCHÖNNERSTÆDTIANIS.

15

9 5/2

ens

D.

est/
nge-

t

t/
oten

gen:

r-
is
ul-

en

ens